

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Łomży
18-400 Łomża, ul. Nowa 2, tel. fax (086) 216-44-95,
(086) 473-71-20, (086) 473-71-21, (086) 473-71-22
www.oke.lomza.com e-mail: sekretariat@oke.lomza.com

SPRAWOZDANIE

z egzaminu maturalnego przeprowadzonego w 2009 roku
w województwie warmińsko-mazurskim

Opracowanie

Maria Fromelc-Chmielewska

Jolanta Gołaszewska

Elżbieta Prószyńska

Dane statystyczne

Krzysztof Najda

Wojciech Stanisławski

Konsultacja naukowa

dr Anna Bartkowiak

Projekt okładki

Ivayla Świtajewska

SPIS TREŚCI

1. MATURA 2009 – ZAŁOŻENIA OGÓLNE	6
2. ORGANIZACJA I PRZEBIEG EGZAMINU MATURALNEGO	8
2.1. Zgłaszanie zdających do egzaminu	8
2.2. Przygotowania do przeprowadzenia egzaminu maturalnego	8
2.3. Dystrybucja i redystrybucja materiałów egzaminacyjnych	9
2.4. Przebieg egzaminu	9
2.5. Sprawdzanie i ocenianie prac zdających	10
2.6. Udostępnianie prac do wglądu	13
2.7. Unieważnienia egzaminu maturalnego	13
2.8. Przekazanie wyników szkołom i zdającym	13
3. OPIS POPULACJI ZDAJĄCYCH EGZAMIN MATURALNY W 2009 ROKU W WOJEWÓDZTWIE WARMIŃSKO-MAZURSKIM	14
3.1. Uczestnicy egzaminu maturalnego	14
3.2. Dostosowanie warunków egzaminu do indywidualnych potrzeb zdających	17
3.3. Wybory egzaminacyjne	18
3.3.1. Egzamin w części ustnej	18
3.3.2. Egzamin w części pisemnej	20
4. WYNIKI EGZAMINU MATURALNEGO UZYSKANE PRZEZ MATURZYSTÓW Z WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO	26
4.1. Egzamin ustny	26
4.2. Egzamin pisemny	28
4.3. Zdawalność egzaminu maturalnego	34
5. JĘZYK POLSKI	39
5.1. Informacja o zdających	39
5.2. Stopień opanowania sprawdzanych umiejętności	39
6. JĘZYK ANGIELSKI	41
6.1. Informacja o zdających	41
6.2. Stopień opanowania sprawdzanych umiejętności	41
7. JĘZYK NIEMIECKI	44
7.1. Informacja o zdających	44
7.2. Stopień opanowania sprawdzanych umiejętności	44
8. JĘZYK ROSYJSKI	46
8.1. Informacja o zdających	46
8.2. Stopień opanowania sprawdzanych umiejętności	46
9. BIOLOGIA	48
9.1. Informacja o zdających	48
9.2. Stopień opanowania sprawdzanych umiejętności	48
10. CHEMIA	50
10.1. Informacja o zdających	50

10.2. Stopień opanowania sprawdzanych umiejętności -----	50
11. GEOGRAFIA -----	52
11.1. Informacja o zdających -----	52
11.2. Stopień opanowania sprawdzanych umiejętności -----	52
12. HISTORIA -----	54
12.1. Informacja o zdających -----	54
12.2. Stopień opanowania sprawdzanych umiejętności -----	54
13. MATEMATYKA -----	56
13.1. Informacja o zdających -----	56
13.2. Stopień opanowania sprawdzanych umiejętności -----	56
14. WIEDZA O SPOŁECZEŃSTWIE -----	58
14.1. Informacja o zdających -----	58
14.2. Stopień opanowania sprawdzanych umiejętności -----	58
15. WYNIKI EGZAMINU MATURALNEGO PRZEPROWADZONEGO W SIERPNIU 2009 ROKU ----	60

Szanowni Państwo,

przekazuję Państwu, przygotowane w Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Łomży, sprawozdanie z egzaminu maturalnego przeprowadzonego w 2009 roku na terenie województwa podlaskiego. W tym roku składa się ono z czterech części.

Część pierwsza zawiera informacje o organizacji i przebiegu egzaminu, charakterystykę populacji zdających maturę w 2009 roku oraz uzyskane przez nich wyniki ogólne z poszczególnych przedmiotów. Analizie poddano wyłącznie wyniki absolwentów przystępujących do egzaminu maturalnego po raz pierwszy w sesji majowej 2009 roku.

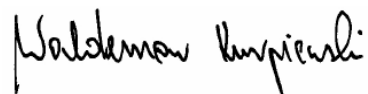
W trzech kolejnych częściach sprawozdania; *Osiągnięcia maturzystów w roku 2009*, *Komentarz do zadań z przedmiotów humanistycznych*, *Komentarz do zadań z języków obcych nowożytnych*, *Komentarz do zadań z przedmiotów matematyczno-przyrodniczych* znajdują Państwo analizę rozwiązań zadań z większości arkuszy maturalnych (standardowych).

Zachęcam wszystkich nauczycieli szkół ponadgimnazjalnych do wnikliwego zapoznania się z niniejszym sprawozdaniem. Zachęcam również do opracowania analizy osiągnięć absolwentów szkoły – korzystając z informacji o ich szczegółowych wynikach oraz specjalnego programu, który prześlemy Państwu jesienią tego roku.

Mam nadzieję, że lektura tej publikacji oraz opracowanej w szkole analizy osiągnięć absolwentów zachęci nauczycieli do podjęcia dyskusji o stopniu opanowania przez tegorocznych maturzystów umiejętności sprawdzanych na egzaminie. Może być okazją do dzielenia się propozycjami takich zmian w sposobie kształcenia, które zaowocują wzrostem osiągnięć uczniów.

Polecam również Państwu informację o wynikach poszczególnych szkół zamieszczoną na stronie internetowej OKE w Łomży (www.oke.lomza.com).

Za zaangażowanie w organizację i przeprowadzenie MATURY 2009 dziękuję serdecznie: przewodniczącym i członkom zespołów egzaminacyjnych, przewodniczącym zespołów egzaminatorów i egzaminatorom, dyrektorom szkół, w których zorganizowano ośrodki sprawdzania i oceniania prac, a także przedstawicielom Kuratorium Oświaty w Olsztynie i organów prowadzących szkoły, którzy obserwowali przebieg egzaminów.

p.o. Dyrektor OKE w Łomży

1. MATURA 2009 – ZAŁOŻENIA OGÓLNE

Egzamin maturalny jest formą oceny poziomu wykształcenia ogólnego, sprawdza wiadomości i umiejętności ustalone w standardach wymagań egzaminacyjnych.

Zasady i tryb przeprowadzania egzaminu maturalnego w 2009 roku określały następujące akty prawne: *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych* (DzU nr 83 z 2007 r., poz. 562 z późniejszymi zmianami) oraz *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 18 stycznia 2005 r. w sprawie organizowania, kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej oraz niedostosowanej społecznie w przedszkolach, szkołach i oddziałach ogólnodostępnych lub integracyjnych* (DzU nr 19 z 2005 r. poz. 166 i 167).

Egzamin maturalny był przeprowadzany, zgodnie z harmonogramem ustalonym przez dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, w następujących terminach:

- termin główny
  - część pisemna – od 4 do 21 maja 2009 r.
  - część ustna – od 4 do 31 maja 2009 r.
- termin dodatkowy – od 3 do 10 czerwca 2009 r. – dla absolwentów, którzy uzyskali zgodę dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej (na podstawie § 102 rozporządzenia)
- termin poprawkowy – dla zdających egzamin maturalny, którzy nie zdali egzaminu wyłącznie z jednego przedmiotu obowiązkowego w części ustnej albo części pisemnej, a przystąpili do egzaminu ze wszystkich przedmiotów obowiązkowych
  - część pisemna – 25 sierpnia 2009 r.
  - część ustna – od 24 do 28 sierpnia 2009 r.

Do egzaminu przystąpili zarówno absolwenci, którzy zdawali maturę po raz pierwszy, jak i maturzyści z lat ubiegłych, którzy chcieli poprawić uzyskane wcześniej wyniki bądź zdać dodatkowe, niezdawane wcześniej przedmioty.

Egzamin maturalny składał się z części ustnej, ocenianej w szkole oraz części pisemnej, ocenianej przez egzaminatorów wpisanych do ewidencji egzaminatorów. Obejmował on przedmioty obowiązkowe, zdawane na poziomie podstawowym lub na poziomie rozszerzonym, decydujące o uzyskaniu świadectwa dojrzałości oraz przedmioty dodatkowe, zdawane tylko na poziomie rozszerzonym, wybierane przez absolwentów szczególnie zainteresowanych daną dziedziną, konkurujących o miejsca na prestiżowych uczelniach.

W części ustnej maturzyści przystępowali do egzaminów **obowiązkowych** z:

- języka polskiego – na jednym poziomie określonym w standardach,
- języka obcego nowożytnego¹ – na poziomie podstawowym albo rozszerzonym.

Absolwenci szkół lub oddziałów z językiem nauczonym jako język danej mniejszości narodowej przystępowali również do obowiązkowego egzaminu z języka mniejszości narodowej – na jednym poziomie określonym w standardach.

Niektórzy zdający przystępowali **dodatkowo** do egzaminu ustnego z języka obcego nowożytnego innego, niż wybrany jako obowiązkowy.

---

¹ Można było wybrać spośród następujących języków: angielskiego, francuskiego, hiszpańskiego, niemieckiego, rosyjskiego i włoskiego.

W części pisemnej absolwenci przystępowali do egzaminów z trzech przedmiotów **obowiązkowych** (zdawanych na poziomie podstawowym lub na poziomie rozszerzonym):

- języka polskiego,
- języka obcego nowożytnego (tego samego, który został wybrany jako obowiązkowy w części ustnej),
- przedmiotu wybranego spośród następujących: biologia, chemia, filozofia, fizyka i astronomia, geografia, historia, historia muzyki, historia sztuki, informatyka, matematyka, język łaciński i kultura antyczna, wiedza o społeczeństwie, wiedza o tańcu.

Absolwenci szkół lub oddziałów z językiem nauczonym jako język danej mniejszości narodowej musieli zdawać również egzamin z tego języka.

Ponadto każdy zdający mógł przystąpić **dodatkowo** do egzaminu z jednego, dwóch lub trzech innych przedmiotów², które zdawał wyłącznie na poziomie rozszerzonym.

Absolwenci szkół lub oddziałów dwujęzycznych, którzy wybrali jako przedmiot obowiązkowy język obcy nowożytny będący drugim językiem nauczania, zdawali go, zarówno w części ustnej, jak i części pisemnej egzaminu, na jednym poziomie, określonym w standardach wymagań egzaminacyjnych.

Absolwenci szkół lub oddziałów dwujęzycznych, którzy w części pisemnej zdawali egzamin z przedmiotu wybranego jako obowiązkowy, nauczanego w języku obcym, będącym drugim językiem nauczania, musieli rozwiązywać, oprócz zadań przygotowanych dla zdających egzamin w języku polskim, również dodatkowe zadania egzaminacyjne przygotowane w tym języku. Natomiast absolwenci tych szkół lub oddziałów, którzy w części pisemnej zdawali egzamin z przedmiotu dodatkowego, mogli, oprócz zadań przygotowanych dla zdających egzamin w języku polskim, rozwiązywać również dodatkowe zadania egzaminacyjne przygotowane w tym języku.

Absolwenci szkół lub oddziałów z językiem nauczonym jako język danej mniejszości narodowej mogli rozwiązywać w tym języku zadania egzaminacyjne z przedmiotów wybranych, przetłumaczone dla zdających egzamin maturalny na język polski.

Z egzaminu maturalnego z danego przedmiotu mogli być zwolnieni laureaci i finaliści olimpiad przedmiotowych, których wykaz, na dwa lata przed egzaminem, ogłosił dyrektor Centralnej Komisji Egzaminacyjnej.

Wyniki egzaminów ustnych i pisemnych wyrażone były w procentach.

Absolwent zdał egzamin maturalny i otrzymał świadectwo dojrzałości, jeśli w części ustnej i pisemnej z każdego przedmiotu obowiązkowego otrzymał co najmniej 30% punktów możliwych do uzyskania z egzaminu z danego przedmiotu.

Zdający, którzy podwyższyli wynik egzaminu lub przystępowali po raz pierwszy do egzaminów z przedmiotów dodatkowych, otrzymywali aneks do świadectwa dojrzałości.

Zdający, którzy przystąpili do egzaminu ze wszystkich przedmiotów obowiązkowych w części ustnej i pisemnej i nie zdali wyłącznie jednego egzaminu, mieli możliwość poprawienia niezdanego egzaminu maturalnego w tej samej sesji – w sierpniu 2009 roku.

---

² Można było wybrać spośród wymienionych wyżej przedmiotów (innych niż wybrane jako obowiązkowo) a także z: języka mniejszości etnicznej, języka obcego nowożytnego (tego samego, który został wybrany jako dodatkowy w części ustnej), języka kaszubskiego.

2. ORGANIZACJA I PRZEBIEG EGZAMINU MATURALNEGO

Za organizację i przebieg egzaminu maturalnego w szkołach na terenie województwa podlaskiego odpowiedzialna jest Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Łomży. Jej działania, podobnie jak i siedmiu pozostałych okręgowych komisji egzaminacyjnych, koordynuje Centralna Komisja Egzaminacyjna. Odpowiedzialność za egzamin w danej szkole ponosi przewodniczący zespołu egzaminacyjnego, którym jest dyrektor szkoły.

2.1. Zgłaszanie zdających do egzaminu

Wszystkie osoby, które zamierzały przystąpić do egzaminu maturalnego, składały pisemną deklarację dotyczącą wyboru:

- przedmiotów zdawanych na egzaminie maturalnym, w tym z języka lub języków, z określeniem przedmiotów zdawanych jako obowiązkowe i dodatkowe;
- poziomu egzaminu maturalnego w części ustnej z języka obcego nowożytnego zdawanego jako przedmiot obowiązkowy oraz w części pisemnej z przedmiotów zdawanych jako obowiązkowe;
- tematu z języka polskiego, języka mniejszości narodowej, języka mniejszości etnicznej lub języka regionalnego – kaszubskiego wybranego z list tematów w części ustnej egzaminu;
- środowiska komputerowego, programów użytkowych oraz języka oprogramowania – w przypadku zdających egzamin z informatyki;
- języka, w którym ma być zdawany egzamin maturalny w części pisemnej z danego przedmiotu lub przedmiotów – w przypadku absolwentów szkół lub oddziałów z językiem nauczonym jako język mniejszości narodowych.

Uczniowie (słuchacze), którzy zamierzali przystąpić do egzaminu maturalnego bezpośrednio po ukończeniu szkoły oraz absolwenci, którzy ukończyli szkołę we wcześniejszych latach, swoje deklaracje składali przewodniczącemu zespołu egzaminacyjnego (dyrektorowi szkoły). Absolwenci z lat ubiegłych, których szkoły uległy przekształceniu lub likwidacji, składali deklaracje dyrektorowi Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Łomży. Deklaracje wstępne składano w terminie do 30 września 2008 roku, natomiast deklaracje ostateczne do 7 lutego 2009 roku.

Przewodniczący zespołów egzaminacyjnych, zgodnie z § 63. ust. 8. rozporządzenia, sporządzali informację obejmującą dane zawarte w przyjętych deklaracjach i przesyłali ją do OKE w Łomży, w formie elektronicznej, w terminie do 15 lutego 2009 roku.

Tworzenie rejestru osób deklarujących przystąpienie do egzaminu maturalnego utrudniało:

- przekazywanie informacji po terminie,
- przekazywanie informacji zawierającej błędy w danych o zadeklarowanych egzaminach i poziomach zdawania,
- przesyłanie informacji zawierającej błędy w danych osobowych, które były powodem wymiany części świadectw dojrzałości,
- przesyłanie po terminie informacji o dostosowaniach.

2.2. Przygotowania do przeprowadzenia egzaminu maturalnego

W ramach przygotowań do przeprowadzenia egzaminu maturalnego Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Łomży przekazała jesienią 2008 roku każdej szkole *Procedury organizowania i przeprowadzania egzaminu maturalnego w roku szkolnym 2008/2009* oraz przeprowadziła dwie tury szkoleń przewodniczących zespołów egzaminacyjnych i ich zastępców.

Na jesiennych konferencjach (listopad, grudzień 2008) poświęconych komunikowaniu osiągnięć maturzystów podsumowano pracę zespołów egzaminacyjnych na egzaminie maturalnym w 2008 roku i przekazano informacje dotyczące egzaminu maturalnego w 2009 roku; komunikaty dyrektora OKE w Łomży i kalendarz egzaminacyjny w roku szkolnym 2008/2009. Po ogólnych konferencjach odbywały się szkolenia z zakresu obsługi aplikacji Hermes oraz szkolenia z zakresu procedur organizowania i przeprowadzania egzaminu

maturalnego. Szkolenia te były adresowane głównie do tych dyrektorów szkół, którzy po raz pierwszy mieli przeprowadzać egzamin maturalny.

Na szkoleniach organizowanych wiosną (marzec, kwiecień 2009) omówiono procedury organizowania i przeprowadzania egzaminu maturalnego ze zwróceniem szczególnej uwagi na:

- powoływanie zespołów przedmiotowych,
- organizację części ustnej egzaminu,
- sporządzanie i przekazywanie do OKE dokumentacji egzaminacyjnej po części ustnej egzaminu,
- powoływanie i pracę zespołów nadzorujących,
- dostosowanie warunków i formy egzaminu do indywidualnych potrzeb zdających,
- odbieranie i przechowywanie przesyłek zawierających materiały egzaminacyjne,
- zapewnienie samodzielności pracy zdających,
- zasady kodowania i pakowania prac zdających,
- wypełnianie i przekazywanie dokumentacji egzaminacyjnej po części pisemnej egzaminu,
- redystrybucję materiałów egzaminacyjnych,
- organizację egzaminu w terminie dodatkowym i poprawkowym.

Na szkoleniu przekazano dyrektorom szkół: *Informator – organizacja egzaminu maturalnego w 2009 roku*, zestawy zadań do przeprowadzenia egzaminu z języka obcego nowożytnego w części ustnej oraz naklejki z kodami dla zdających i naklejki na bezpieczne koperty.

2.3. Dystrybucja i redystrybucja materiałów egzaminacyjnych

Dystrybucję materiałów egzaminacyjnych organizowała Centralna Komisja Egzaminacyjna. Arkusze egzaminacyjne, płyty CD i bezpieczne koperty dostarczane były, zgodnie z ustalonym wcześniej harmonogramem, bezpośrednio do każdej szkoły przeprowadzającej egzamin. Nigdzie nie odnotowano naruszenia przesyłek.

Za redystrybucję materiałów egzaminacyjnych odpowiedzialna była Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Łomży. Prace zdających i dokumentację egzaminacyjną po części pisemnej egzaminu odbierali kurierzy z 52 punktów redystrybucyjnych zlokalizowanych na terenie województwa podlaskiego i warmińsko-mazurskiego w terminach ustalonych w harmonogramie odbioru.

2.4. Przebieg egzaminu

Część ustną egzaminu maturalnego z poszczególnych przedmiotów przeprowadzały i oceniały przedmiotowe zespoły egzaminacyjne. W skład każdego z nich wchodziło dwóch nauczycieli danego przedmiotu: jeden wpisany do ewidencji egzaminatorów jako przewodniczący i drugi jako członek. Spośród tych osób co najmniej jedna musiała być zatrudniona w innej szkole lub w placówce. Zespołu nie mogli tworzyć nauczyciele, którzy w ostatnim roku nauki prowadzili zajęcia z danego przedmiotu ze zdającymi.

Nad prawidłowością przebiegu egzaminu pisemnego w każdej sali egzaminacyjnej czuwały zespoły nadzorujące. W ich skład nie mogli wchodzić nauczyciele danego przedmiotu oraz wychowawcy zdających. Co najmniej jeden z członków zespołu musiał być nauczycielem innej szkoły lub placówki. Liczba członków każdego zespołu nadzorującego zależała od liczby zdających egzamin w danej sali.

W niektórych salach egzaminacyjnych przebieg egzaminu, zgodnie z § 143 rozporządzenia, obserwowali przedstawiciele Kuratorium Oświaty w Białymstoku, organów prowadzących szkoły oraz pracownicy OKE w Łomży. Analiza protokołów obserwacji oraz dokumentacji egzaminacyjnej wykazała, że w większości szkół w województwie podlaskim egzamin maturalny przebiegł bez zakłóceń i zgodnie z procedurami. W kilkunastu szkołach stwierdzono poważne nieprawidłowości:

- Przewodniczący zespołu egzaminacyjnego nie przerwał i nie unieważnił egzaminu zdającemu, pomimo wniesienia przez niego na salę egzaminacyjną telefonu

komórkowego. Egzamin został unieważniony przez dyrektora OKE w Łomży w porozumieniu z dyrektorem CKE (w jednej szkole).

- Przekazano zdającym arkusze egzaminacyjne z innego poziomu, niż zadeklarowali (w dwóch szkołach).
- Bez wyraźnego powodu skorzystano z arkuszy rezerwowych (w trzech szkołach).
- Dyrektorzy nie przekazali zdającym komunikatu dyrektora CKE o błędzie literowym w arkuszu z języka rosyjskiego (w ośmiu szkołach).

Ponadto, podobnie jak w ubiegłych latach, poważnym problemem było nieterminowe przekazywanie dokumentacji, szczególnie po części ustnej egzaminu oraz przekazywanie dokumentacji zawierającej błędy.

2.5. Sprawdzanie i ocenianie prac zdających

Prace maturzystów z województw podlaskiego i warmińsko-mazurskiego sprawdzało i oceniało 2 103 przeszkolonych i wpisanych do ewidencji OKE w Łomży egzaminatorów egzaminu maturalnego, którzy pracowali w 108 zespołach zlokalizowanych w 43 ośrodkach oceniania.

Tabela 2.1. Liczba zespołów egzaminatorów i egzaminatorów sprawdzających i oceniających prace maturalne

Przedmiot	Liczba	
	zespołów	egzaminatorów
Język polski	32	654
Język angielski	19	396
Język niemiecki	5	96
Język rosyjski	5	77
Geografia	8	167
Wiedza o społeczeństwie	8	134
Biologia	7	167
Matematyka	7	169
Historia	6	75
Chemia	4	74
Fizyka i astronomia	3	56

Do sprawdzenia prac maturalnych z języków mniejszości narodowych, języka francuskiego, historii sztuki i informatyki powołano po jednym zespole egzaminatorów. Nieliczne prace z języka hiszpańskiego, języka włoskiego, języka łacińskiego i kultury antycznej, filozofii, historii muzyki, wiedzy o tańcu oraz przedmiotów zdawanych na poziomie dwujęzycznym sprawdzane były przez egzaminatorów z innych OKE.

W celu zapewnienia jakości sprawdzania i oceniania prac, uwzględniając dotychczasowe doświadczenia, zadbane o:

- właściwy dobór przewodniczących zespołów egzaminatorów, egzaminatorów-weryfikatorów i egzaminatorów;
- doskonalenie umiejętności przewodniczących zespołów egzaminatorów i egzaminatorów-weryfikatorów w zakresie kryterialnego oceniania oraz zarządzania zespołem egzaminatorów;
- przygotowanie egzaminatorów do właściwego stosowania kryteriów oceniania zadań otwartych;
- możliwość konsultowania wszelkich niejasności i problemów dotyczących oceniania z osobami koordynującymi ten proces;
- weryfikację poprawności stosowania kryteriów oceniania zadań otwartych;
- sprawną organizację i dobre warunki pracy egzaminatorów.

Większość powołanych w tym roku egzaminatorów to osoby, które we wcześniejszych latach sprawdzały i oceniały prace z egzaminu maturalnego. Funkcje przewodniczących zespołów egzaminatorów i egzaminatorów-weryfikatorów powierzono doświadczonym i bardzo dobrym egzaminatorom, którzy dodatkowo potrafili zorganizować i kierować pracą zespołu.

W celu jak najlepszego przygotowania przewodniczących zespołów egzaminatorów i egzaminatorów-weryfikatorów do wykonywania powierzonych im zadań OKE w Łomży zorganizowała i przeprowadziła szkolenia doskonalące ich umiejętności w zakresie: oceniania rozwiązań zadań otwartych, weryfikowania oceny rozwiązań zadań, problemów sprawdzania i oceniania (najczęstszych błędów popełnianych przez egzaminatorów) oraz sprawnego zarządzania zespołem egzaminatorów (komunikacji interpersonalnej). Szkolenia odbyły się w marcu i kwietniu 2009 roku i były organizowane w ramach realizowanego przez CKE projektu „Szkolenia pracowników i współpracowników systemu egzaminów zewnętrznych oraz rozwój współpracy międzynarodowej, w tym realizacja projektów ponadnarodowych”, Działanie 3.2 „Rozwój systemu egzaminów zewnętrznych”, Priorytet III „Wysoka jakość edukacji”, Program Operacyjny KAPITAŁ LUDZKI.

Kryteria oceniania zadań ze wszystkich przedmiotów zostały ustalone przez zespoły ekspertów z Centralnej Komisji Egzaminacyjnej i ośmiu okręgowych komisji egzaminacyjnych.

Zespoły te przygotowały również materiały na szkolenia egzaminatorów – klucze poprawnych odpowiedzi ilustrowane przykładami zróżnicowanych rozwiązań zadań otwartych. Pierwsza edycja szkoleń dotyczących stosowania kryteriów oceniania zadań, adresowana była do przewodniczących zespołów egzaminatorów i egzaminatorów-weryfikatorów.

Szkolenia te prowadzili koordynatorzy egzaminu maturalnego odpowiedzialni za porównywalne ocenianie i sprawność działań zespołów. Druga edycja szkoleń, kierowanych już do wszystkich egzaminatorów powołanych do sprawdzania i oceniania, prowadzona była przez przewodniczących zespołów egzaminatorów i egzaminatorów-weryfikatorów.

Skuteczność szkoleń była, podobnie jak w ubiegłym roku, monitorowana przez koordynatorów CKE i OKE dzięki przeprowadzonemu wspólnie badaniu. Jego celem było: sprawdzenie, czy wybrane prace są oceniane zgodnie z kryteriami, zidentyfikowanie ewentualnych różnic i ich przyczyn oraz dostarczenie informacji przewodniczącym zespołów egzaminatorów, koordynatorom i dyrektorom CKE i okręgowych komisji egzaminacyjnych o problemach sprawdzania, umożliwiającym podejmowanie działań zmierzających do podnoszenia jakości sprawdzania w zespole egzaminatorów. W trakcie tego badania wszyscy egzaminatorzy, w tym również przewodniczący zespołów i weryfikatorzy, wypełnili jednakowe w całym kraju testy diagnostyczne zawierające nietypowe rozwiązania zadań egzaminacyjnych. Badanie przeprowadzono bezpośrednio po szkoleniu. Warunkami udziału egzaminatorów w pracy zespołu (w sprawdzaniu i ocenianiu prac uczniów) były obecność na szkoleniu oraz poprawne stosowanie, w trakcie ćwiczeń, kryteriów oceniania.

Wszelkie wątpliwości i problemy związane z ocenianiem każdy egzaminator mógł konsultować na bieżąco w swoim zespole – z przewodniczącym, weryfikatorem, czy też z innym egzaminatorem. W celu szybkiego kontaktowania się przewodniczących zespołów egzaminatorów i koordynatorów uruchomiono internetowe forum. Na bieżąco konsultowano ocenę nietypowych rozwiązań uczniowskich, wyjaśniano wątpliwości dotyczące stosowania kryteriów. Koordynatorzy byli też w ciągłym kontakcie internetowym z koordynatorami CKE i innych okręgowych komisji egzaminacyjnych. Wszystkie podjęte przez nich decyzje i ustalenia były przekazywane natychmiast przewodniczącym zespołów egzaminatorów.

Weryfikacji pracy egzaminatorów dokonywali przewodniczący zespołów egzaminatorów oraz specjalnie do tego powołani egzaminatorzy-weryfikatorzy. W każdym zespole pracowało dwóch lub trzech weryfikatorów. Proces weryfikacji rozpoczynał się od oceniania przez przewodniczącego i weryfikatorów po 1-2 prac z pakietu przygotowanego dla każdego egzaminatora. Były to pierwsze prace przekazane egzaminatorom do sprawdzenia i oceniania. W trakcie pracy weryfikatorzy na bieżąco sprawdzali poprawność stosowania kryteriów oceniania przez egzaminatorów. Ponownie sprawdzano w całości 10 procent prac przekazanych zespołowi, w tym: wszystkie prace zdających, którzy uzyskali wynik bliski progu zaliczenia egzaminu (tzw. prace progowe), prace w całości nie na temat oraz prace zawierające kardynalne błędy rzeczowe. W pozostałych pracach dokonywano przeglądu poprawności sprawdzania i oceniania wybranych zadań i kryteriów.

Weryfikację techniczną, czyli sprawdzenie we wszystkich pracach i na wszystkich kartach odpowiedzi poprawności zakodowania zdających oraz poprawności naniesienia przez egzaminatorów informacji o liczbie punktów przyznanych za sprawdzane i oceniane zadania powierzono asystentom technicznym.

Tabela 2.2. Lokalizacja ośrodków oceniania

Miejscowość	Szkoła
Augustów	Zespół Szkół Technicznych im. gen. Ignacego Prądzińskiego
Bartoszyce	Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 2 im. Elizy Orzeszkowej
Białystok	Gimnazjum nr 9
	I Liceum Ogólnokształcące im. Adama Mickiewicza
	IV Liceum Ogólnokształcące
	VI Liceum Ogólnokształcące
	Zespół Szkół Ogólnokształcących i Technicznych
	Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 10
	Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 1
	Zespół Szkół Budowlano-Geodezyjnych im. Stefana Władysława Bryły
	Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 3
	Zespół Szkół Elektrycznych
Bielsk Podlaski	Zespół Szkół nr 4 im. Ziemi Podlaskiej
Działdowo	Zespół Szkół nr 1
Elbląg	IV Liceum Ogólnokształcące
	Zespół Szkół Turystyczno-Hotelarskich
	Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 2
	Zespół Szkół Inżynierii Środowiska i Usług w Elblągu
Elk	Zespół Szkół nr 5
Giżycko	I Liceum Ogólnokształcące
	II Liceum Ogólnokształcące
Hajnówka	Liceum Ogólnokształcące z Dodatkową Nauką Języka Białoruskiego
Ława	Zespół Szkół im. Konstytucji 3 Maja
Kętrzyn	Zespół Szkół Ogólnokształcących im. Wojciecha Kętrzyńskiego
Łapy	Zespół Szkół Mechanicznych
Łomża	II Liceum Ogólnokształcące
	III Liceum Ogólnokształcące
	Zespół Szkół Mechanicznych i Ogólnokształcących nr 5
	Liceum Plastyczne
Mragowo	I Liceum Ogólnokształcące
Olecko	Liceum Ogólnokształcące im. Jana Kochanowskiego
Olsztyn	III Liceum Ogólnokształcące
	Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 4
	I Liceum Ogólnokształcące im. Adama Mickiewicza
	V Liceum Ogólnokształcące
	Zespół Szkół Ekonomiczno-Handlowych
	Zespół Szkół Budowlanych
Ostróda	I Liceum Ogólnokształcące
Pisz	Zespół Szkół Ogólnokształcących
Suwałki	III Liceum Ogólnokształcące w Zespole Szkół nr 1
	Zespół Szkół nr 5
	Zespół Szkół nr 2
Zambrów	Zespół Szkół nr 1

Podobnie jak w poprzednich latach prace zdających były sprawdzane i oceniane wyłącznie w ośrodkach oceniania. Były nimi szkoły, w których zapewniono odpowiednie warunki pracy; co najmniej dwie sale dla egzaminatorów, odrębną salę do pracy dla weryfikatorów, stały dostęp do Internetu, telefonu, faksu oraz możliwość skorzystania z ciepłego posiłku. Warunkiem niezbędnym zlokalizowania ośrodka w danej szkole była możliwość bezpiecznego przechowywania prac maturalnych.

W ramach monitorowania procesu sprawdzania i oceniania prac z egzaminu maturalnego eksperci Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Łomży przeprowadzili obserwację przebiegu szkolenia i pierwszego testu diagnostycznego w kilku zespołach egzaminatorów.

2.6. Udostępnianie prac do wglądu

Zgodnie z § 107 Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (DzU nr 83 z 2007 r., poz. 562 z późniejszymi zmianami) na wniosek absolwenta sprawdzona i oceniona praca zdającego może być udostępniona do wglądu w miejscu i czasie wskazanym przez dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej.

Po wprowadzeniu danych do bazy i ogłoszeniu wyników udostępniono do wglądu 578 arkuszy egzaminacyjnych 278 absolwentom z województw podlaskiego i warmińsko-mazurskiego.

2.7. Unieważnienia egzaminu maturalnego

Przewodniczący zespołów egzaminacyjnych z województwa podlaskiego przerwali i unieważnili egzamin pisemny **pięciu** zdającym: trzem z powodu niesamodzielnego rozwiązywania zadań egzaminacyjnych, a dwóm z powodu wniesienia na salę egzaminacyjną telefonu komórkowego.

Dyrektor Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Łomży w porozumieniu z dyrektorem Centralnej Komisji Egzaminacyjnej unieważnił egzamin pisemny:

- **20** zdającym, u których stwierdzono niesamodzielną pracę na egzaminie z języka polskiego (10 osób), języka angielskiego (8 osób) i języka niemieckiego (2 osoby);
- **1** zdającemu, który wniósł na salę egzaminacyjną telefon komórkowy.

2.8. Przekazanie wyników szkołom i zdającym

Wyniki egzaminu maturalnego ogłoszono 30 czerwca 2009 roku. W tym dniu na stronie internetowej OKE w Łomży zamieszczono informację o wynikach egzaminu maturalnego przeprowadzonego w województwie podlaskim i warmińsko-mazurskim dotyczącą: populacji zdających oraz wstępnych wyników egzaminu w części ustnej i pisemnej (zdawalność egzaminu i średnie wyniki egzaminów pisemnych z poszczególnych przedmiotów).

W zakodowanym serwisie ISA, dostępnym tylko dyrektorom szkół, zamieszczono w dniu ogłoszenia wyników listy zdających z wynikami uzyskanymi przez nich na poszczególnych egzaminach (w formacie PDF), a w terminie późniejszym wyniki szczegółowe – liczbę punktów uzyskanych za każde zadanie (Excel) oraz program umożliwiający sporządzenie analizy wyników absolwentów całej szkoły i poszczególnych oddziałów (Excel).

Wzorem lat ubiegłych na stronie internetowej OKE w Łomży uruchomiono *Serwis dla maturzystów*. Dzięki niemu każda osoba zdająca egzamin maturalny w 2009 roku, po wpisaniu indywidualnego kodu i hasła, mogła poznać swoje wyniki z każdej części egzaminu.

3. OPIS POPULACJI ZDAJĄCYCH EGZAMIN MATURALNY W 2009 ROKU W WOJEWÓDZTWIE WARMIŃSKO-MAZURSKIM

3.1. Uczestnicy egzaminu maturalnego

W roku szkolnym 2008/2009 do egzaminu maturalnego w sesji wiosennej przystąpiło 17 280 osób. Ponad 12% zdających to absolwenci, którzy przystąpili do egzaminu po raz kolejny. W grupie tej znajdują się osoby, które rozpoczęły zdawanie egzaminu maturalnego w poprzednich latach, lecz dotychczas nie otrzymały świadectwa maturalnego oraz absolwenci wcześniejszych roczników, którzy chcieli podwyższyć zdobyty uprzednio wynik lub uzupełnić liczbę zdanych egzaminów.

Tabela 3.1. Liczba zdających³ egzamin maturalny w sesji wiosennej 2009 r.

Zdający egzamin maturalny		
po raz pierwszy	po raz kolejny	razem
15 194	2 086	17 280

Tabela 3.2. Liczba zdających egzamin maturalny z uwzględnieniem typów zestawów maturalnych

Symbol arkusza	Opis	Zdający egzamin maturalny		
		po raz pierwszy	po raz kolejny	razem
A1	standardowy	15 159	2 077	16 440
A4	dla zdających słabo widzących (16 pkt)	13	5	18
A6	dla zdających niewidomych (pismo Braille`a)	2	1	3
A7	dla zdających słabo słyszących i niesłyszących	20	3	23

Dane zamieszczone w dalszej części sprawozdania dotyczą wyłącznie absolwentów z 2009 r. przystępujących do egzaminu maturalnego po raz pierwszy (arkusz standardowy).

Tabela 3.3. Zestawienie liczby/odsetka szkół i zdających z uwzględnieniem typu szkoły

	Szkoly		Zdający	
	liczba	%	liczba	%
Licea ogólnokształcące (LO)	116	34,2	8 833	58,3
Licea profilowane (LP)	56	16,5	1 312	8,7
Licea uzupełniające (LU)	61	18,0	650	4,3
Technika (T)	84	24,8	4 222	27,9
Technika uzupełniające (TU)	22	6,5	142	0,9
Razem	339	100	15 159	100

W województwie warmińsko-mazurskim egzamin maturalny przeprowadzono w 339 szkołach. Największy odsetek stanowiły licea ogólnokształcące, najmniejszy technika

³ Jako liczbę zdających przyjęto liczbę absolwentów, którzy przystąpili przynajmniej do jednego egzaminu ustnego lub pisemnego.

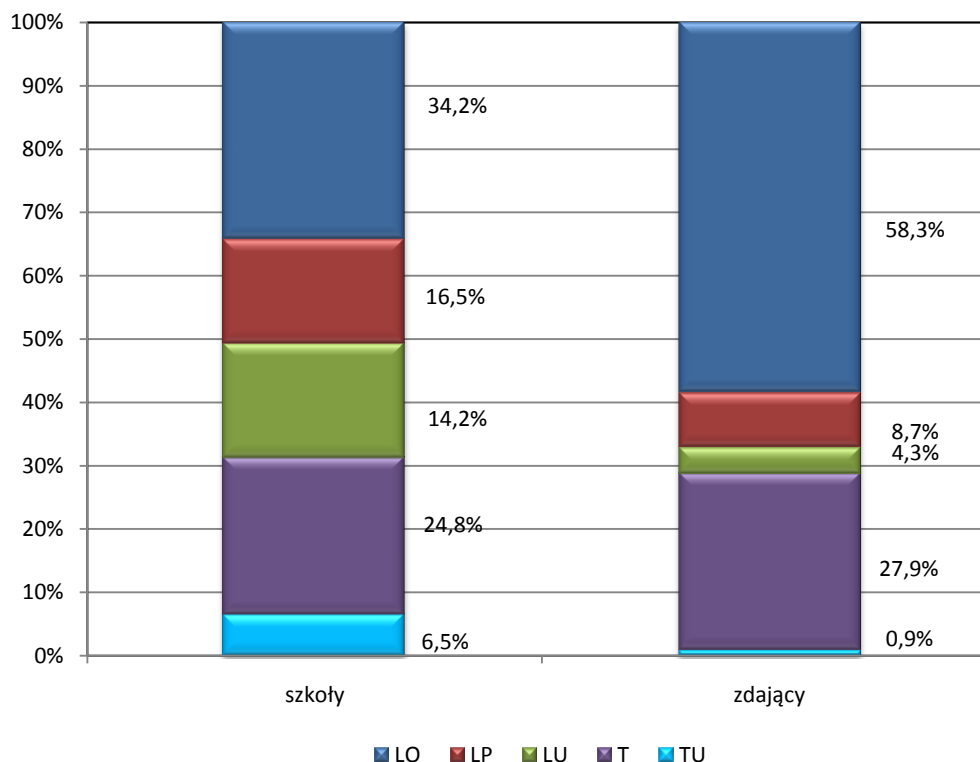
uzupełniające. W porównaniu z rokiem ubiegłym szkół ponadgimnazjalnych było więcej o 20 placówek.

Tabela 3.4. Zestawienie liczby szkół i zdających z uwzględnieniem typu szkoły i jej położenia

Typ szkoły	Lokalizacja szkół / liczba szkół i zdających							
	wieś		miasto do 20 tys. mieszkańców		miasto od 20 do 100 tys. mieszkańców		miasto powyżej 100 tys. mieszkańców	
	szkoły	zdający	szkoły	zdający	szkoły	zdający	szkoły	zdający
Liceum ogólnokształcące	6	66	44	2 920	35	2 870	31	2 977
Liceum profilowane	7	32	18	438	17	598	14	244
Liceum uzupełniające	4	12	26	211	19	272	12	155
Technikum	13	361	26	1 147	29	1 679	16	1 035
Technikum uzupełniające	2	1	4	27	10	72	6	42
Razem	32	472	118	4 743	110	5 491	79	4 453

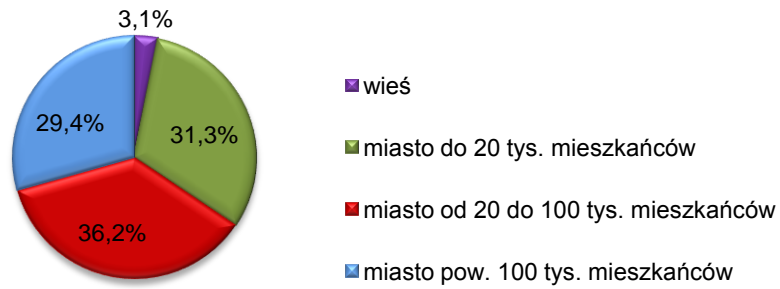
Najwięcej szkół maturalnych zlokalizowanych jest w miastach do 20 tysięcy mieszkańców (34,8%). Uczęszczało do nich 31% przystępujących do egzaminu maturalnego.

Wykres 3.1. Zróżnicowanie procentowe liczby szkół i zdających z uwzględnieniem typu szkoły

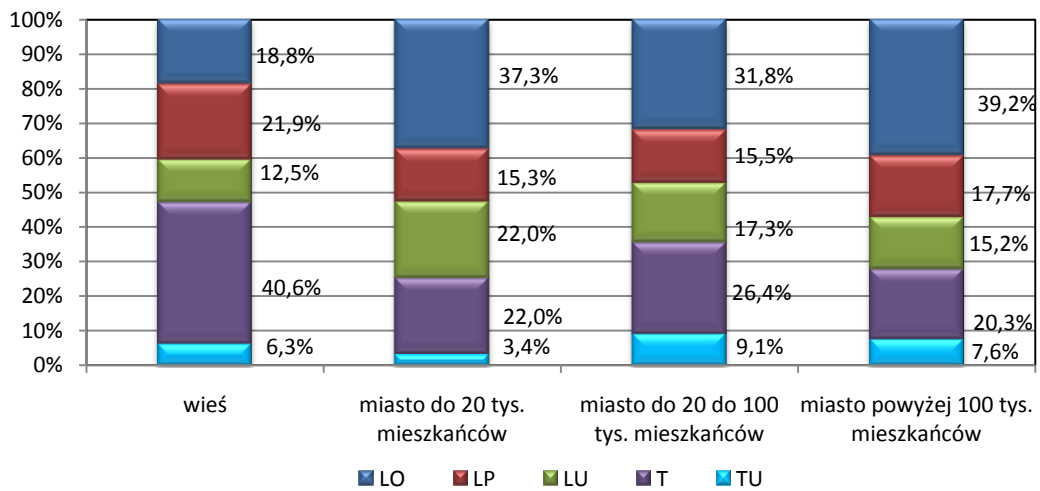
Struktura szkół w województwie warmińsko-mazurskim w stosunku do roku ubiegłego zmieniła się. Zwiększyła się znacząco liczba liceów uzupełniających (szczególnie w miastach do 20 tysięcy mieszkańców).

Wykres 3.2. Rozkład zdających egzamin maturalny z uwzględnieniem położenia szkoły

Wykres 3.3. Zróżnicowanie procentowe liczby szkół i zdających z uwzględnieniem typu szkoły i jej położenia

a) szkoły

b) zdający

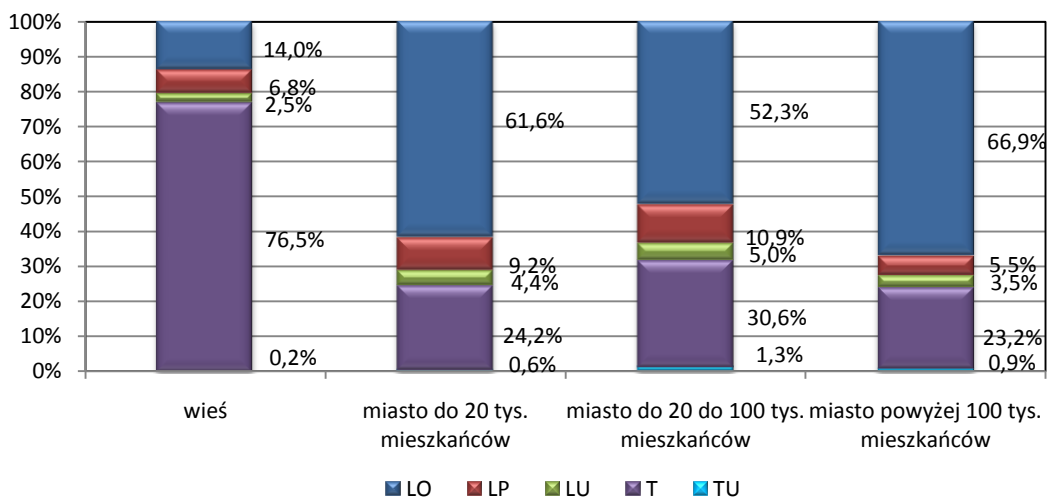

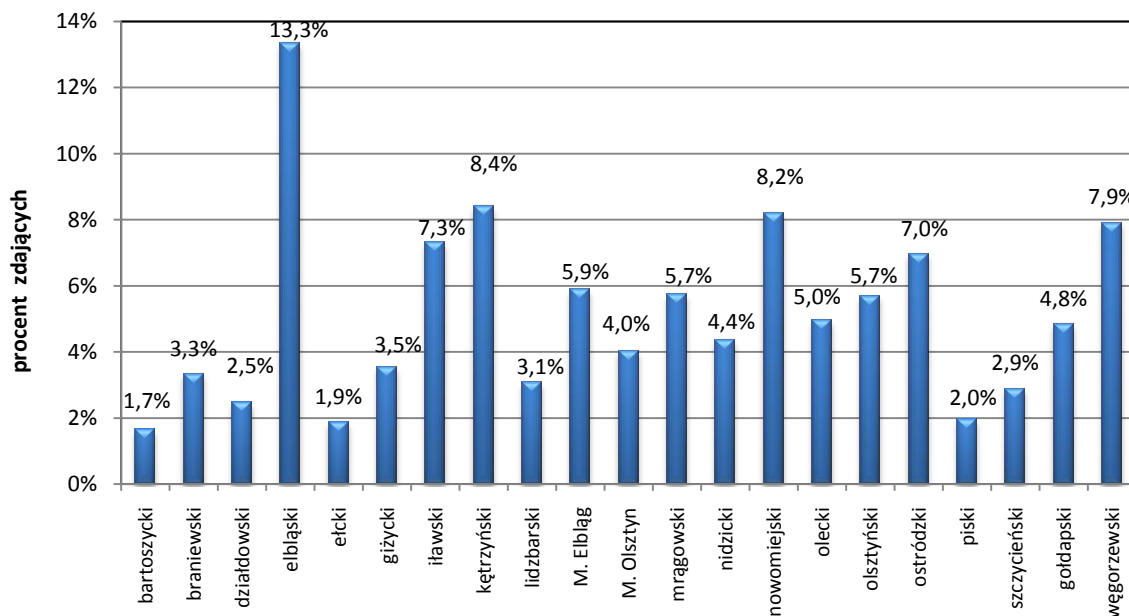
Tabela 3.5. Liczba absolwentów, którzy uzyskali zwolnienie z egzaminu maturalnego na podstawie uzyskania tytułu laureata lub finalisty olimpiady przedmiotowej

Przedmiot	Liczba laureatów/finalistów
Biologia	3
Chemia	3
Fizyka i astronomia	2
Filozofia	1
Geografia	2
Historia	4
Język polski	3
Język łaciński i kultura antyczna	2
Wiedza o społeczeństwie	7
Razem	27

W tym roku szkolnym poszerzyła się lista olimpijczyków o laureatów i finalistów olimpiady z filozofii oraz języka łacińskiego i kultury antycznej.

3.2. Dostosowanie warunków egzaminu do indywidualnych potrzeb zdających

Wykres 3.4. Procent zdających z dysleksją rozwojową w poszczególnych powiatach województwa warmińsko-mazurskiego

Między powiatami w województwie warmińsko-mazurskim obserwuje się duże różnice w odsetku uczniów dyslektycznych (od 1,7% w powiecie bartoszyckim do 13,3% w powiecie elbląskim).

3.3. Wybory egzaminacyjne

W bieżącym roku egzaminy maturalne zdawane były wyłącznie na jednym z poziomów: podstawowym albo rozszerzonym. O wyborze poziomu egzaminu zdający decydowali (w deklaracji składanej dyrektorowi szkoły) do końca września 2008 roku z możliwością wprowadzenia zmiany na początku lutego 2009 r. Każdy ze zdających mógł wybrać 1, 2 lub 3 dodatkowe przedmioty.

Egzamin z języka polskiego i języków obcych zdawany był ustnie i pisemnie. Wyniki każdego z nich zostały ustalone niezależnie.

3.3.1. Egzamin w części ustnej

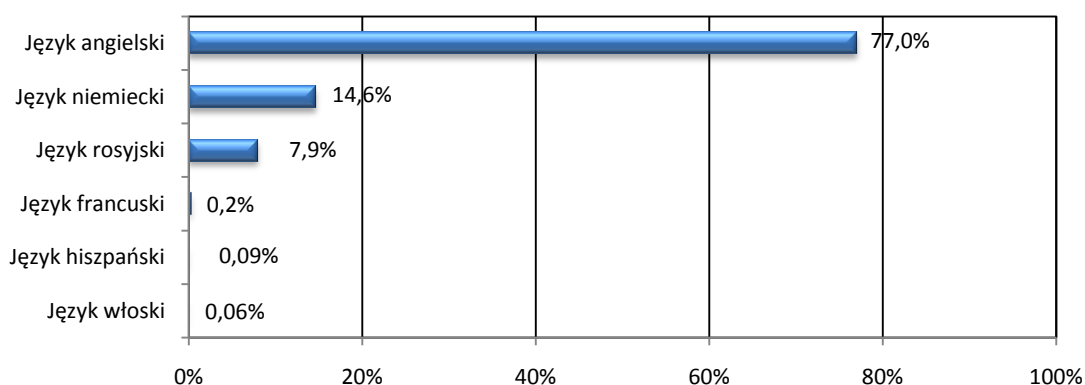
Egzaminy ustne były organizowane w szkołach. Każdy zdający obowiązkowo zdawał egzamin ustny z języka polskiego oraz z języka obcego nowożytnego. Absolwenci szkół lub oddziałów z nauczaniem języka mniejszości narodowej obowiązkowo zdawali również egzamin z języka danej mniejszości.

Wśród języków obcych w województwie warmińsko-mazurskim najczęściej wybierany był język angielski (ponad 77%), następnie języki: niemiecki, rosyjski, francuski, hiszpański i włoski.

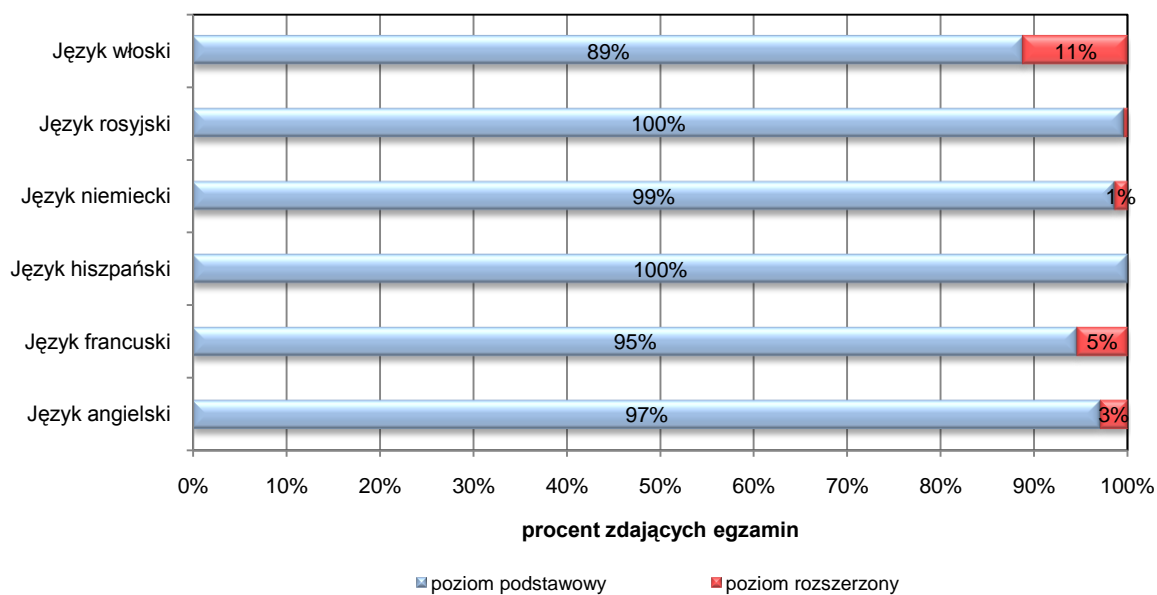
Tabela 3.7. Zdający egzamin ustny z języka polskiego i języków mniejszości narodowych

Przedmiot	Liczba zdających					Razem
	LO	LP	LU	T	TU	
Język polski	8 763	1 245	601	4 048	128	14 785
Język ukraiński	43	–	–	–	–	43

Wykres 3.5. Częstość wyboru języka obcego nowożytnego zdawanego jako egzamin obowiązkowy w części ustnej

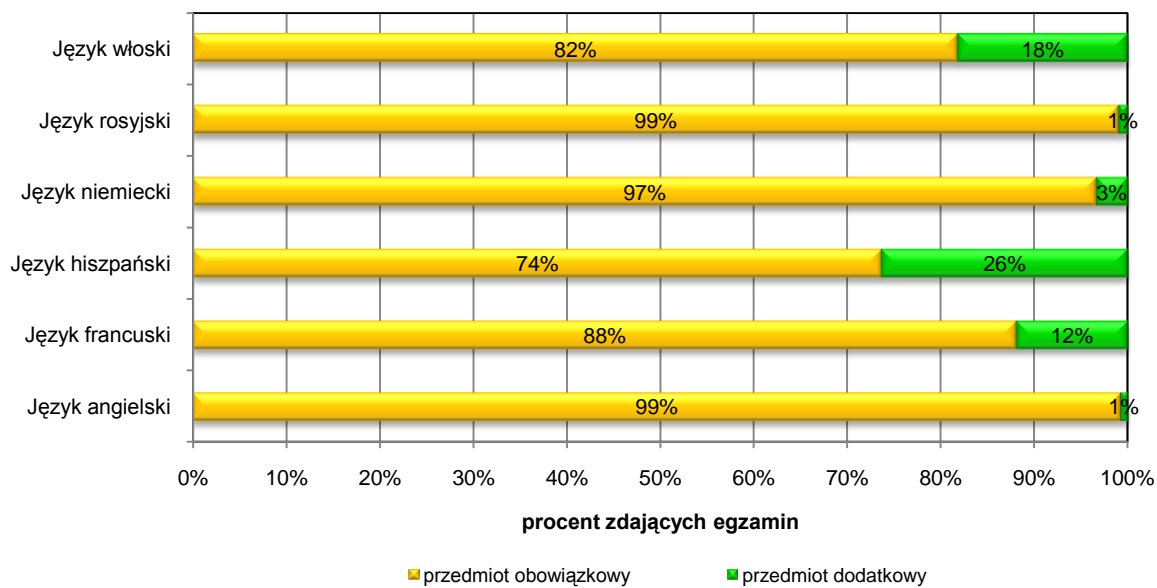

Wykres 3.6. Częstość wyboru poziomów zdawania ustnego egzaminu maturalnego z poszczególnych przedmiotów wybieranych jako obowiązkowe

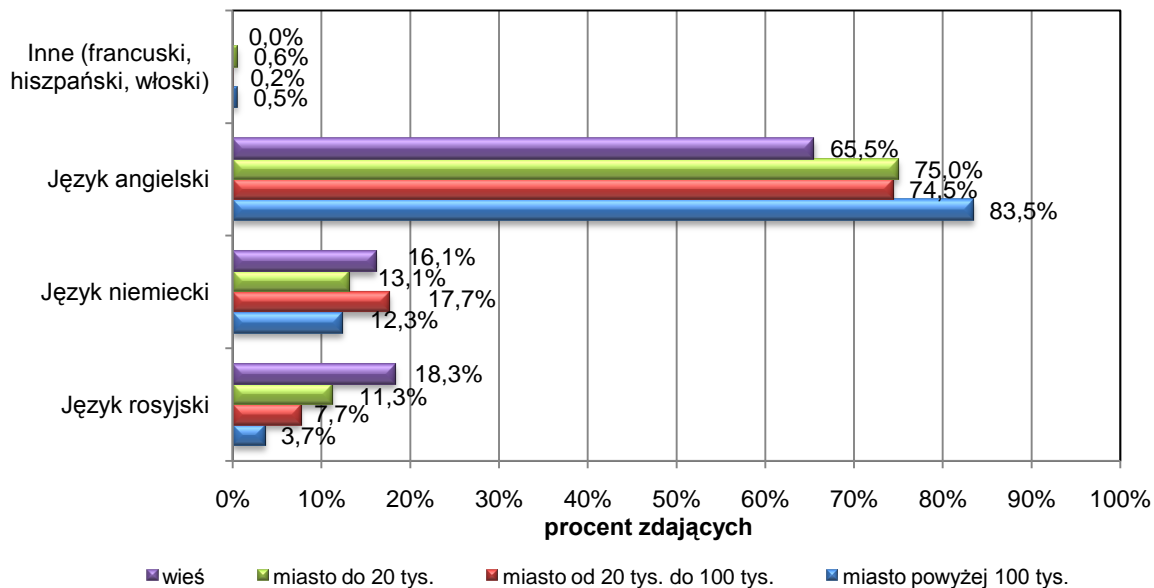

Przedmiot wybrany jako dodatkowy mógł być zdawany tylko na poziomie rozszerzonym.

Wykres 3.7. Częstość wyboru rodzaju zdawanego ustnego egzaminu (obowiązkowy/dodatkowy) z poszczególnych przedmiotów

Wykres 3.8. Częstość wyboru języka obcego nowożytnego zdawanego jako przedmiot obowiązkowy w części ustnej egzaminu maturalnego z uwzględnieniem lokalizacji szkoły

Najczęściej wybieranym przez maturzystów językiem obcym nowożytnym był język angielski. Zdający maturę w szkołach zlokalizowanych w miastach powyżej 100 tysięcy mieszkańców częściej zdecydowali się na wybór języka angielskiego jako przedmiotu obowiązkowego, niż absolwenci szkół znajdujących się na wsiach.

3.3.2. Egzamin w części pisemnej

Przedmioty obowiązkowe

Język polski był przedmiotem obowiązkowym dla wszystkich zdających. Kolejnym przedmiotem obowiązkowym był język obcy nowożytny (konsekwentnie wybrany jak w części ustnej). Trzeci przedmiot to przedmiot wybrany z listy trzynastu przedmiotów, poszerzonej w tym roku o filozofię, język łaciński i kulturę antyczną oraz informatykę.

Prócz tego każdy maturzysta mógł przystąpić dodatkowo do egzaminu z jednego, dwóch lub trzech innych przedmiotów. Zdawał je wtedy na poziomie rozszerzonym. Wynik tego egzaminu nie decydował o zdaniu matury.

Tabela 3.6. Liczba zdających pisemny egzamin maturalny z języka polskiego i języka mniejszości narodowej (na poziomie podstawowym i rozszerzonym)

Przedmiot	Poziom	Liczba zdających					Razem
		LO	LP	LU	T	TU	
Język polski	P	8 078	1 301	634	4 212	144	14 369
	R	762	12	2	6	–	782
Język ukraiński	P	41	–	–	–	–	41
	R	2	–	–	–	–	2

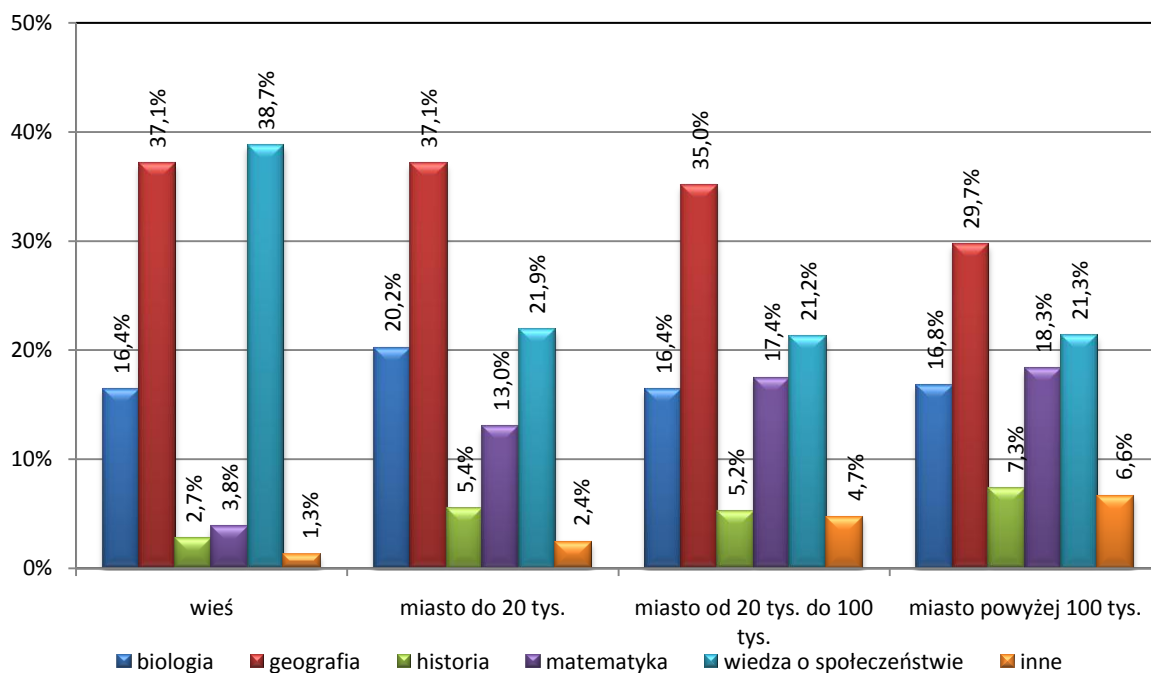
Tabela 3.8. Liczba zdających pisemny egzamin maturalny z języków obcych nowożytnych

Przedmiot	Poziom	Liczba zdających					
		LO	LP	LU	T	TU	Razem
Język angielski	P	6 073	954	282	3 009	68	10 386
	R	1 205	8	–	30	–	1 243
Język francuski	P	26	5	–	3	1	35
	R	2	–	–	–	–	2
Język hiszpański	P	14	–	–	–	–	14
	R	–	–	–	–	–	–
Język niemiecki	P	1 007	212	57	826	34	2 136
	R	96	2	–	4	–	102
Język rosyjski	P	384	123	285	333	38	1 163
	R	14	2	–	3	–	19
Język włoski	P	3	2	3	–	–	8
	R	1	–	–	–	–	1

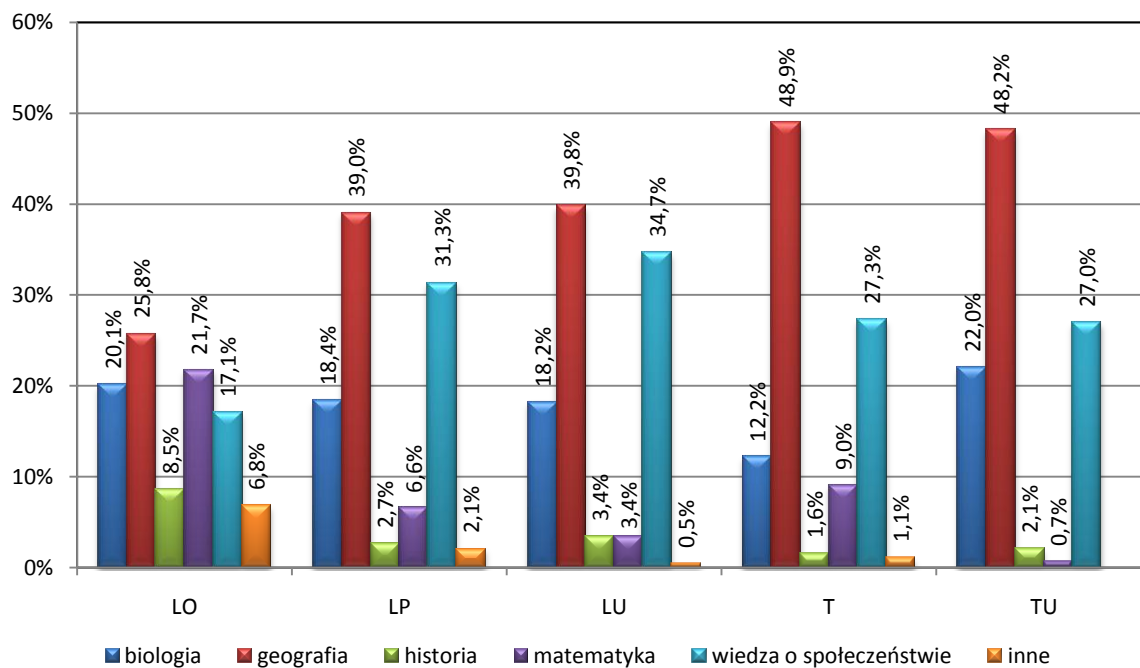
Tabela 3.9. Liczba zdających pisemny egzamin maturalny z poszczególnych przedmiotów zdawanych jako obowiązkowe (na poziomie podstawowym i rozszerzonym)

Przedmiot	Poziom	liczba zdających					
		LO	LP	LU	T	TU	Razem
Biologia	P	1 181	240	116	508	31	2 076
	R	595	1	1	5	–	602
Chemia	P	181	12	2	29	–	224
	R	247	–	–	–	–	247
Fizyka i astronomia	P	80	4	1	11	–	96
	R	41	–	–	2	–	43
Filozofia	P	–	–	–	–	–	–
	R	–	–	–	–	–	–
Geografia	P	1 825	508	256	2 029	68	4 686
	R	447	4	–	35	–	486
Historia	P	589	32	20	62	3	706
	R	165	3	2	4	–	174
Historia muzyki	P	1	5	–	–	–	6
	R	–	3	–	–	–	3
Historia sztuki	P	13	2	–	–	–	15
	R	28	–	–	–	–	28
Matematyka	P	1 319	86	22	372	1	1 800
	R	599	–	–	7	–	606
Informatyka	P	3	1	–	5	–	9
	R	1	–	–	–	–	1
Język łaciński i kultura antyczna	P	–	–	–	–	–	–
	R	2	–	–	–	–	2
Wiedza o społeczeństwie	P	1 169	403	223	1 135	38	2 968
	R	336	8	–	16	–	360
Wiedza o tańcu	P	1	–	–	–	–	1
	R	–	–	–	–	–	–

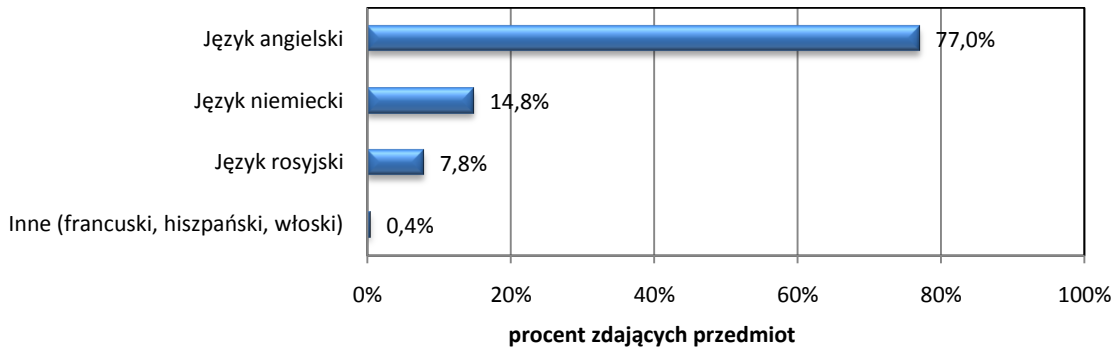
Wykres 3.9. Częstość wyboru przedmiotów obowiązkowy (na poziomie podstawowym i rozszerzonym) w części pisemnej egzaminu maturalnego z uwzględnieniem lokalizacji szkoły

Wykres 3.10. Częstość wyboru przedmiotów obowiązkowy (na poziomie podstawowym i rozszerzonym) w części pisemnej egzaminu maturalnego z uwzględnieniem typu szkoły

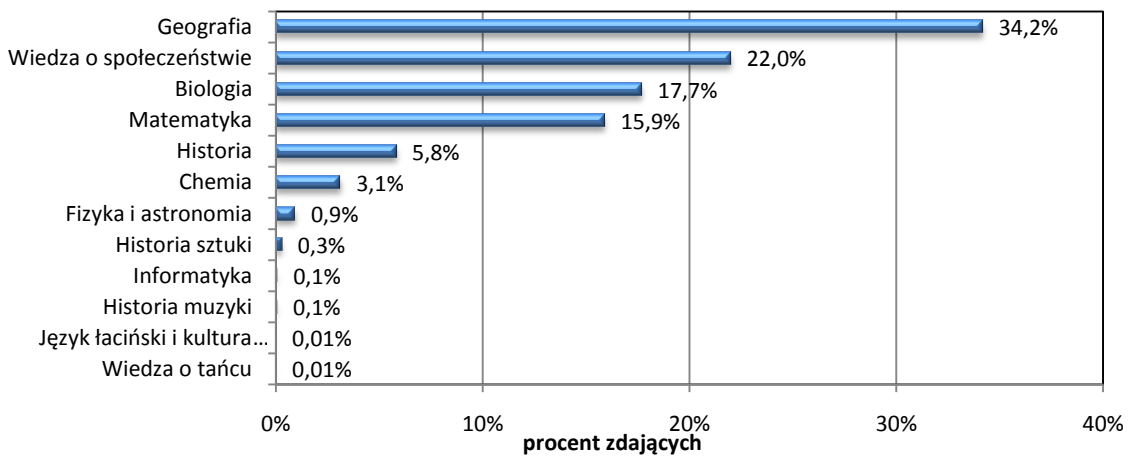

Wykres 3.11. Częstość wyboru języków obcych nowożytnych

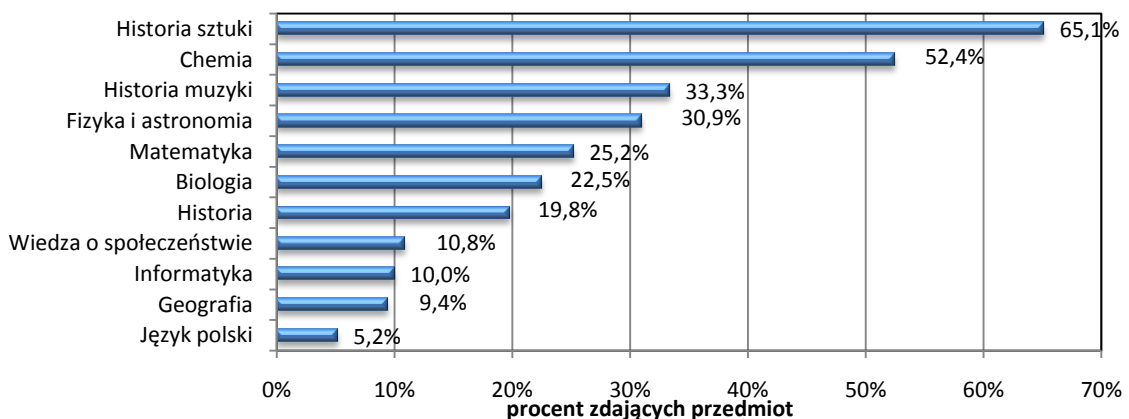

W odniesieniu do roku ubiegłego, ponownie język angielski był najbardziej popularnym językiem obcym nowożytnym zdawanym jako przedmiot obowiązkowy. Z listy przedmiotów do wyboru maturzyści najczęściej wybierali geografię, wiedzę o społeczeństwie, biologię i matematykę – analogicznie jak roku 2008. W tym roku szkolnym zwiększył się procent zdających matematykę jako przedmiot obowiązkowy. Język łaciński i kulturę antyczną oraz wiedzę o tańcu wybrały tylko nieliczne osoby. Nikt nie zdecydował się zdawać filozofii jako przedmiotu obowiązkowego.

Wykres 3.12. Częstość wyboru poszczególnych przedmiotów obowiązkowych

Wykres 3.13. Częstość wyboru poziomu rozszerzonego przez zdających dany przedmiot jako obowiązkowy

Przedmioty dodatkowe

Tabela 3.10. Liczba zdających egzaminy z przedmiotów dodatkowych z uwzględnieniem typu szkoły

Typ szkoły	Liczba zdających		
	jeden przedmiot	dwa przedmioty	trzy przedmioty
Liceum ogólnokształcące	3 941	427	14
Liceum profilowane	115	9	–
Liceum uzupełniające	5	–	–
Technikum	411	13	1
Technikum uzupełniające	2	–	–
Razem	4 474	449	15

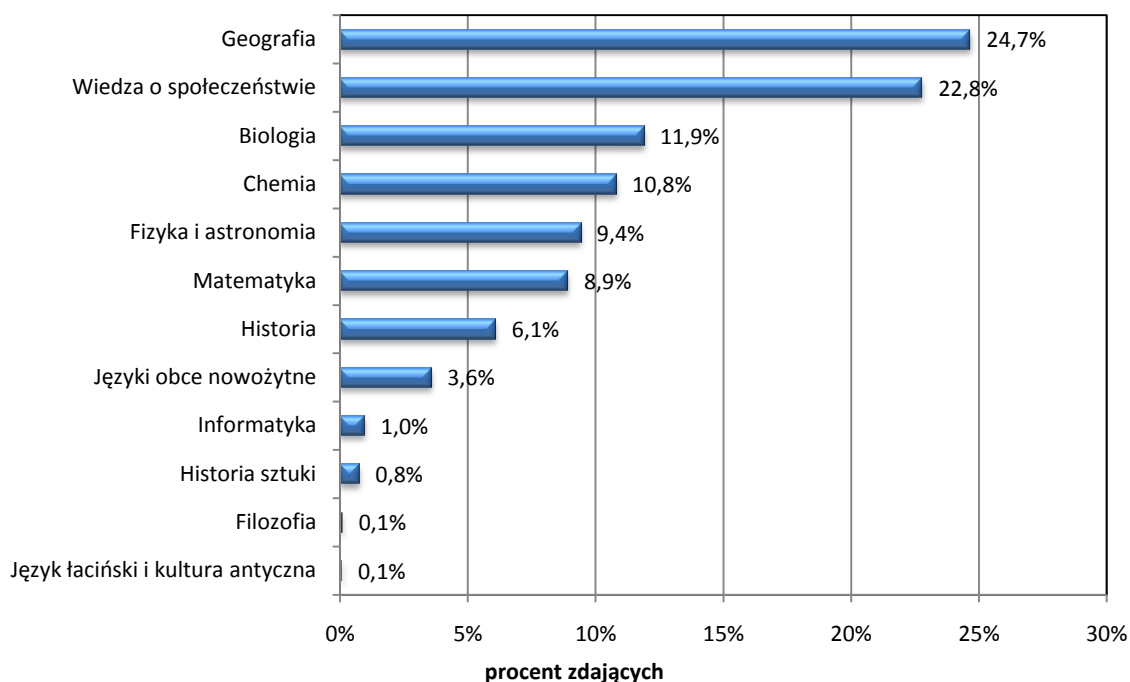
Co trzeci z przystępujących do egzaminu maturalnego zdecydował się na zdawanie dodatkowych przedmiotów. Maturzyści najczęściej (90,6%) wybierali jeden przedmiot. Tylko nieliczni chcieli sprawdzić swoje umiejętności z dwóch (9,1%) lub trzech (0,3%) przedmiotów. W tej grupie nie było absolwentów z liceów i techników uzupełniających.

Tabela 3.11. Liczba przystępujących do pisemnego egzaminu maturalnego z poszczególnych przedmiotów zdawanych jako dodatkowe

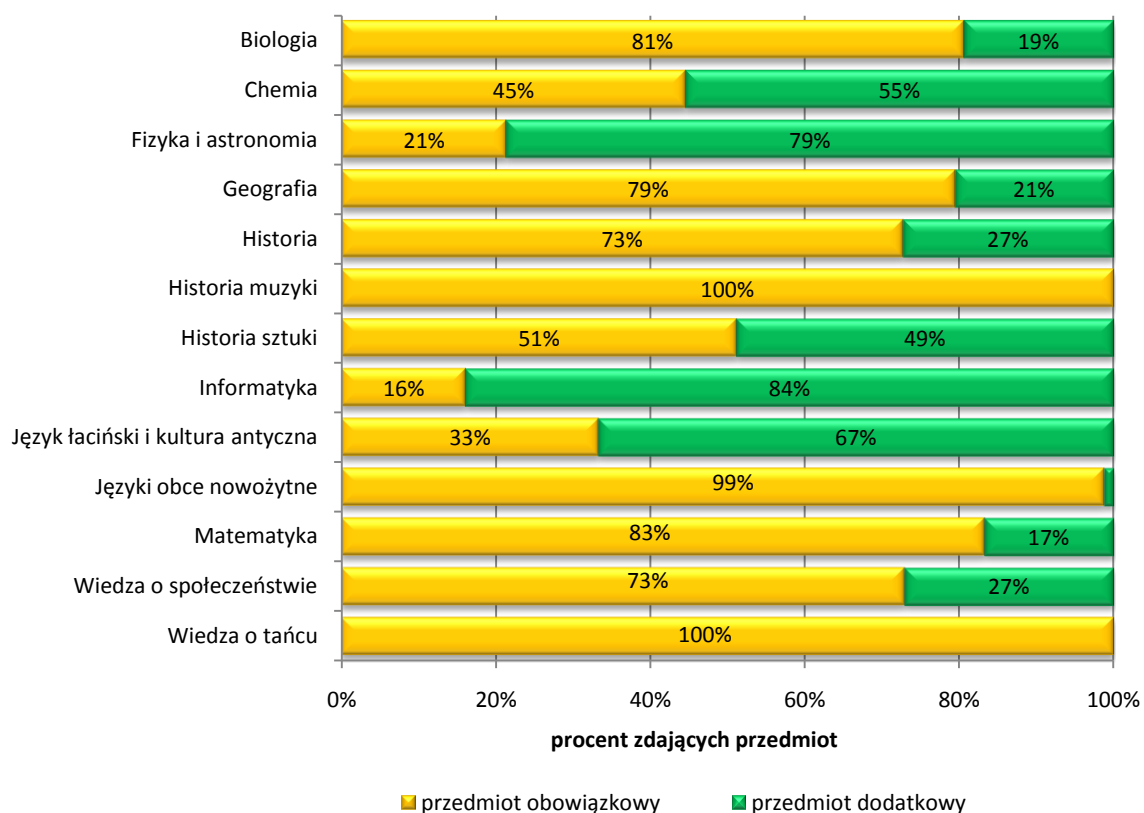
Przedmiot	liczba zdających					
	LO	LP	LU	T	TU	razem
Biologia	598	19	–	27	–	644
Chemia	576	1	–	8	–	585
Fizyka i astronomia	487	3	1	19	–	510
Filozofia	5	–	–	–	–	5
Geografia	1 117	44	–	174	1	1 336
Historia	301	10	–	19	–	330
Historia muzyki	–	–	–	–	–	–
Historia sztuki	41	–	–	–	–	41
Informatyka	43	–	1	8	–	52
Języki obce nowożytne	184	1	–	8	–	193
Język łaciński i kultura antyczna	4	–	–	–	–	4
Matematyka	456	5	–	22	–	483
Wiedza o społeczeństwie	1 025	50	3	155	1	1 234

Wykres 3.14. Częstość wyboru poszczególnych przedmiotów dodatkowych

Wykres 3.15. Częstość wyboru rodzaju zdawanego pisemnego egzaminu (obowiązkowy/dodatkowy) z poszczególnych przedmiotów

W tym roku szkolnym geografia była najpopularniejszym przedmiotem zdawanym jako przedmiot dodatkowy (w roku 2008 była to wiedza o społeczeństwie). Zdający chemię, fizykę i astronomię, informatykę, oraz język łaciński i kulturę antyczną decydowali się częściej na sprawdzenie swoich umiejętności w kategorii przedmiotu dodatkowego niż obowiązkowego.

4. WYNIKI EGZAMINU MATURALNEGO UZYSKANE PRZEZ MATURZYSTÓW Z WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

Dane zamieszczone w poniższej części sprawozdania dotyczą wyłącznie absolwentów z 2009 r., przystępujących do egzaminu maturalnego po raz pierwszy (arkusz standardowy w języku polskim).

4.1. Egzamin ustny

Średni wynik egzaminu ustnego z języka obcego nowożytnego zdawanego na poziomie rozszerzonym był wyższy niż na poziomie podstawowym. Można wnioskować, że maturzyści dobrze oceniają swoje możliwości edukacyjne, trafnie wybierając poziom przedmiotu na egzaminie ustnym.

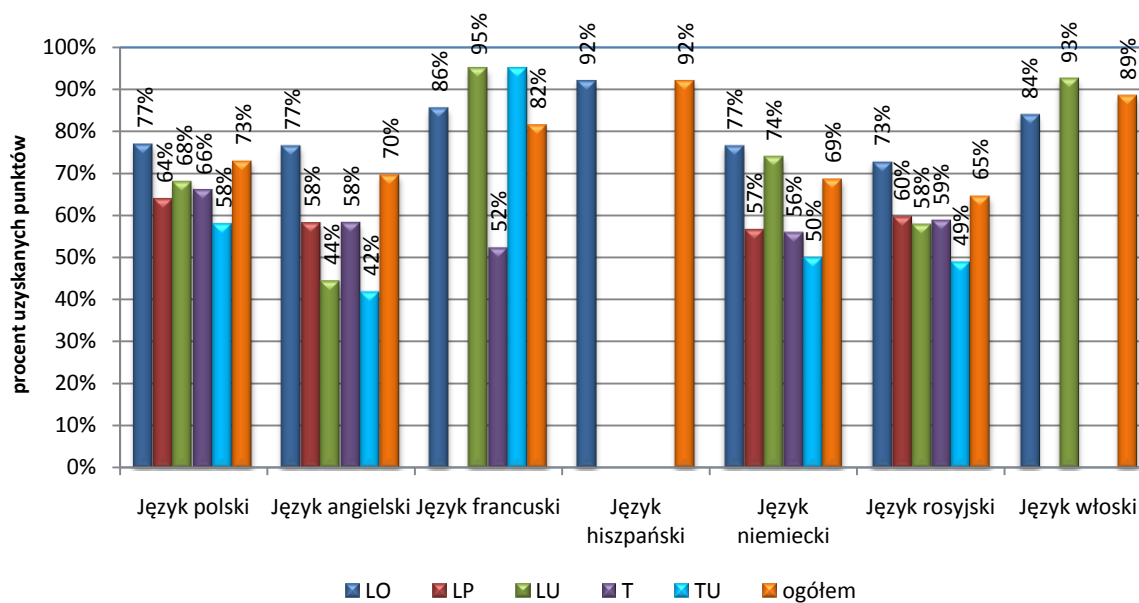
Tabela 4.1. Wyniki egzaminu ustnego zdawanego jako egzamin obowiązkowy

Przedmiot	Liczba zdających		Średni wynik (%)	
	P	R	P	R
Język polski	14 785		67	
Język ukraiński	43		83	
Język angielski	11 110	336	67	82
Język francuski	35	2	76	90
Język hiszpański	14	–	76	–
Język niemiecki	2 143	31	62	83
Język rosyjski	1 175	5	58	76
Język włoski	8	1	72	100

Tabela 4.2. Średnie wyniki zdających egzamin ustny z przedmiotów obowiązkowych i wybranych dodatkowo z uwzględnieniem poziomu egzaminu i typu szkoły

Przedmiot	Poziom	Średni wynik (%)										
		obowiązkowy						dodatkowy				Ogółem
		ogółem	LO	LP	LU	T	TU	ogółem	LO	LP	T	
Język polski	–	67	73	58	58	60	59	–				67
Język ukraiński	–	83	83	–	–	–	–	–				83
Język angielski	P	67	74	56	40	57	42	–	–	–	–	67
	R	82	83	53	–	61	–	79	79	95	65	81
Język francuski	P	76	83	55	–	40	90	–	–	–	–	76
	R	90	90	–	–	–	–	99	99	–	–	96
Język hiszpański	P	76	76	–	–	–	–	–	–	–	–	76
	R	–	–	–	–	–	–	91	91	–	–	91
Język niemiecki	P	62	72	49	39	55	31	–	–	–	–	62
	R	83	83	50	–	100	–	78	79	–	74	80
Język rosyjski	P	58	62	68	53	57	47	–	–	–	–	58
	R	76	100	70	–	40	–	75	78	–	40	75
Język włoski	P	72	63	80	75	–	–	–	–	–	–	72
	R	100	100	–	–	–	–	95	95	–	–	97

Wykres 4.1. Średnie wyniki zdających egzamin ustny z przedmiotów obowiązkowych na poziomie podstawowym z uwzględnieniem typu szkoły

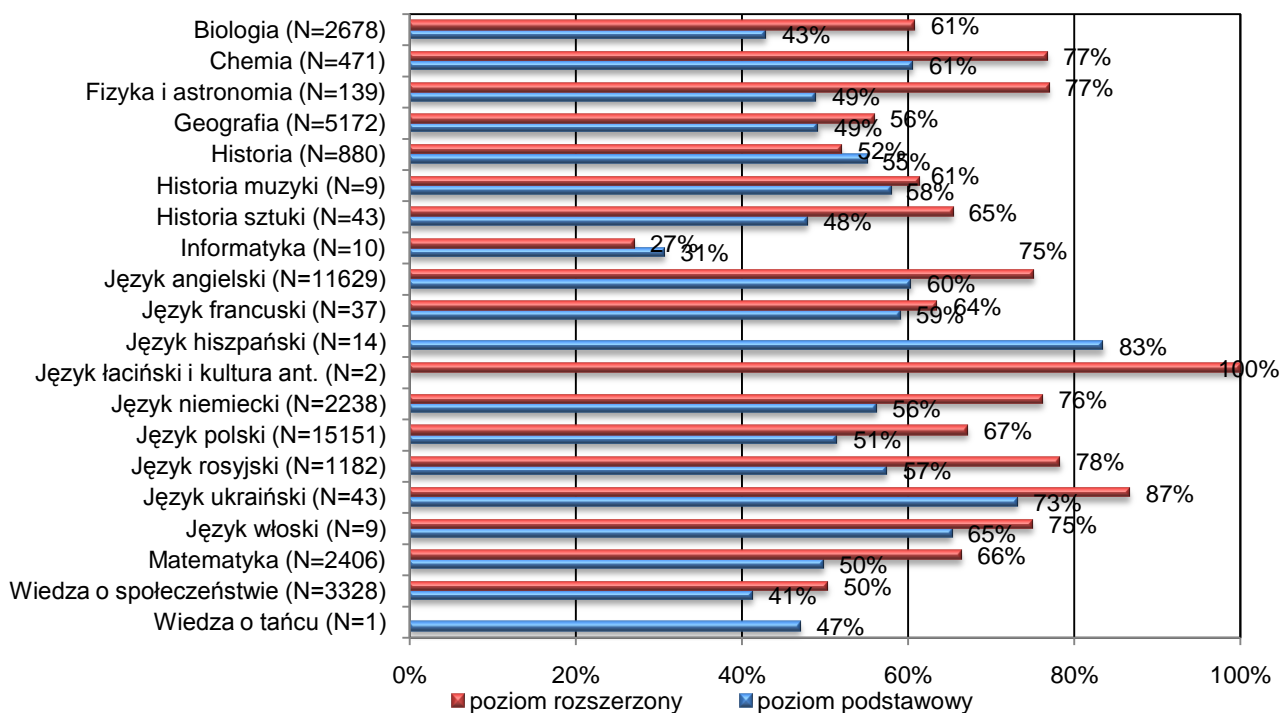

4.2. Egzamin pisemny

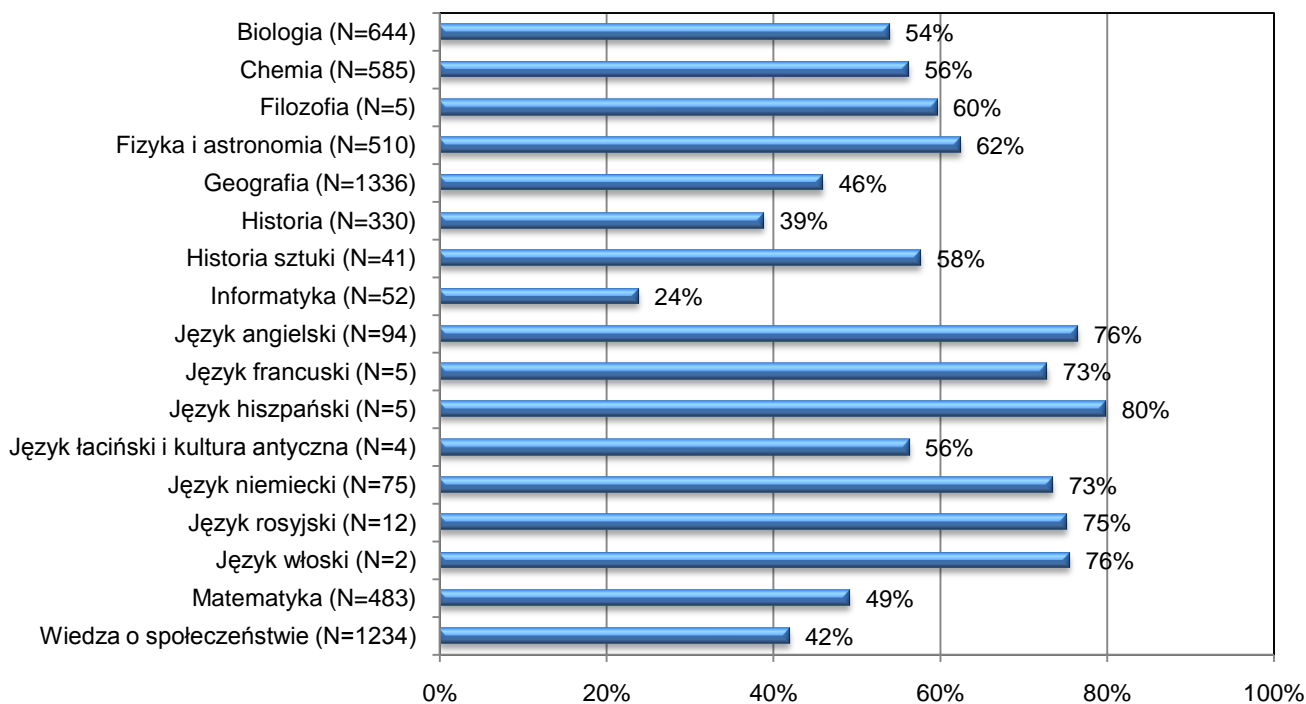
Tabela 4.3. Średnie wyniki zdających egzamin pisemny z przedmiotów obowiązkowych i wybranych dodatkowo z uwzględnieniem poziomu egzaminu i typu szkoły

Przedmiot	Poziom	Wynik średni (w %) zdających przedmiot												ogółem
		jako obowiązkowy						jako dodatkowy						
		ogółem	LO	LP	LU	T	TU	ogółem	LO	LP	LU	T	TU	
Biologia	PP	43	48	35	29	39	34	-						43
	PR	61	61	35	33	42	-	54	55	33	-	33	-	57
Chemia	PP	61	63	52	18	51	-	-						61
	PR	77	77	-	-	-	-	56	57	18	-	27	-	62
Fizyka i astronomia	PP	49	53	20	6	34	-	-						49
	PR	77	77	-	-	76	-	62	63	27	17	45	-	64
Filozofia	PP	-	-	-	-	-	-	-						-
	PR	-	-	-	-	-	-	60	60	-	-	-	-	60
Geografia	PP	49	54	44	39	48	39	-						49
	PR	56	57	45	-	40	-	46	48	34	-	37	53	49
Historia	PP	55	58	41	41	45	41	-						55
	PR	52	53	34	25	37	-	39	40	23	-	25	-	43
Historia muzyki	PP	58	34	63	-	-	-	-						58
	PR	61	-	61	-	-	-	-	-	-	-	-	-	61
Historia sztuki	PP	48	49	39	-	-	-	-						48
	PR	65	65	-	-	-	-	58	58	-	-	-	-	61
Informatyka	PP	31	40	22	-	27	-	-						31
	PR	27	27	-	-	-	-	24	25	-	10	18	-	24
Język angielski	PP	60	69	47	32	50	35	-						60
	PR	75	76	62	-	63	-	76	77	70	-	51	-	75
Język francuski	PP	59	69	36	-	21	19	-						59
	PR	64	64	-	-	-	-	73	73	-	-	-	-	70
Język hiszpański	PP	83	83	-	-	-	-	-						83
	PR	-	-	-	-	-	-	80	80	-	-	-	-	80
Język niemiecki	PP	56	66	46	38	49	33	-						56
	PR	76	77	66	-	57	-	73	74	-	-	64	-	75
Język rosyjski	PP	57	63	57	52	57	48	-						57
	PR	78	81	81	-	64	-	75	78	-	-	43	-	77
Język włoski	PP	65	52	77	71	-	-	-						65
	PR	75	75	-	-	-	-	76	76	-	-	-	-	75
Język łaciński i kultura antyczna	PP	-	-	-	-	-	-	-						-
	PR	100	100	-	-	-	-	56	56	-	-	-	-	71
Matematyka	PP	50	54	35	6	40	14	-						50
	PR	66	67	-	-	51	-	49	50	15	-	30	-	59
Język ukraiński	PP	73	73	-	-	-	-	-						73
	PR	87	87	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	87
Język polski	PP	51	56	45	38	46	39	-						51
	PR	67	68	59	30	51	-	-	-	-	-	-	-	67
Wiedza o społeczeństwie	PP	41	46	38	34	39	38	-						41
	PR	50	52	30	-	34	-	42	44	33	23	32	26	44
Wiedza o tańcu	PP	47	47	-	-	-	-	-						47
	PR	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Wykres 4.2. Średnie wyniki (%) zdających egzamin pisemny z przedmiotów obowiązkowych z uwzględnieniem poziomu egzaminu

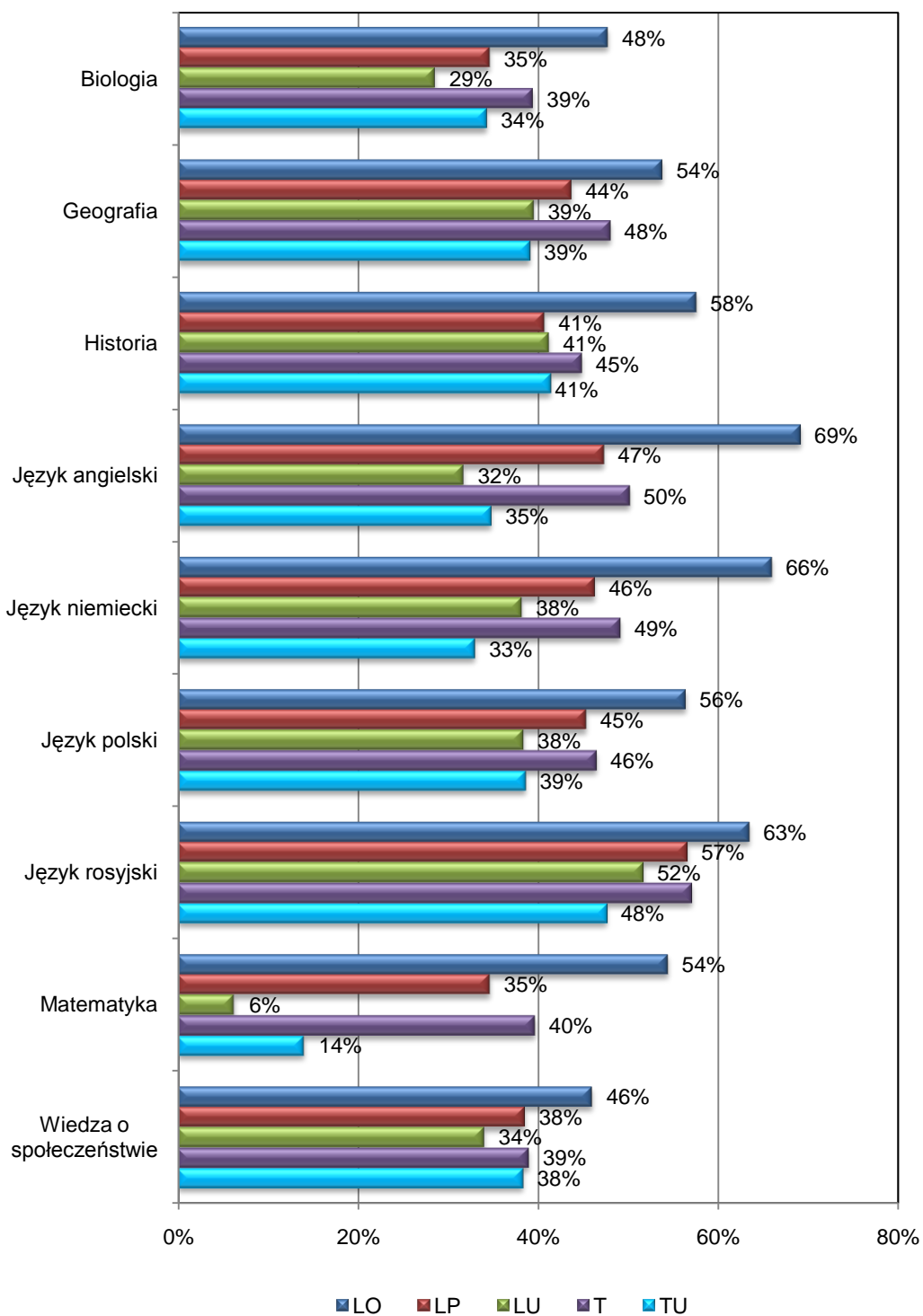
Wykres 4.3. Średnie wyniki (%) zdających egzamin pisemny z przedmiotów dodatkowych

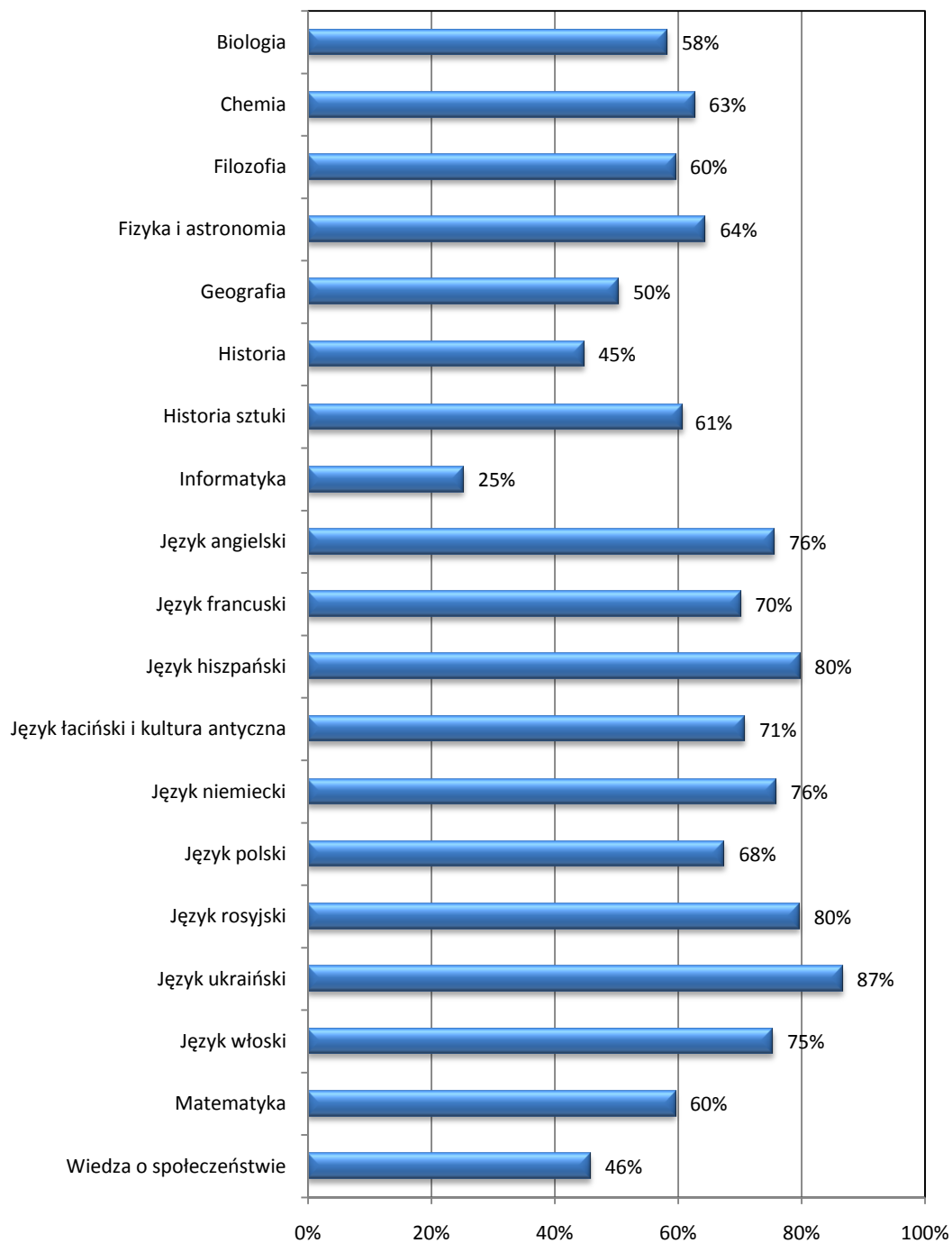
Powyższe wykresy przedstawiają średnie wyniki ze wszystkich egzaminów również z tych, do których przystępowali nieliczni zdający.

Obok nazw przedmiotów podano w nawiasach liczbę zdających dany egzamin.

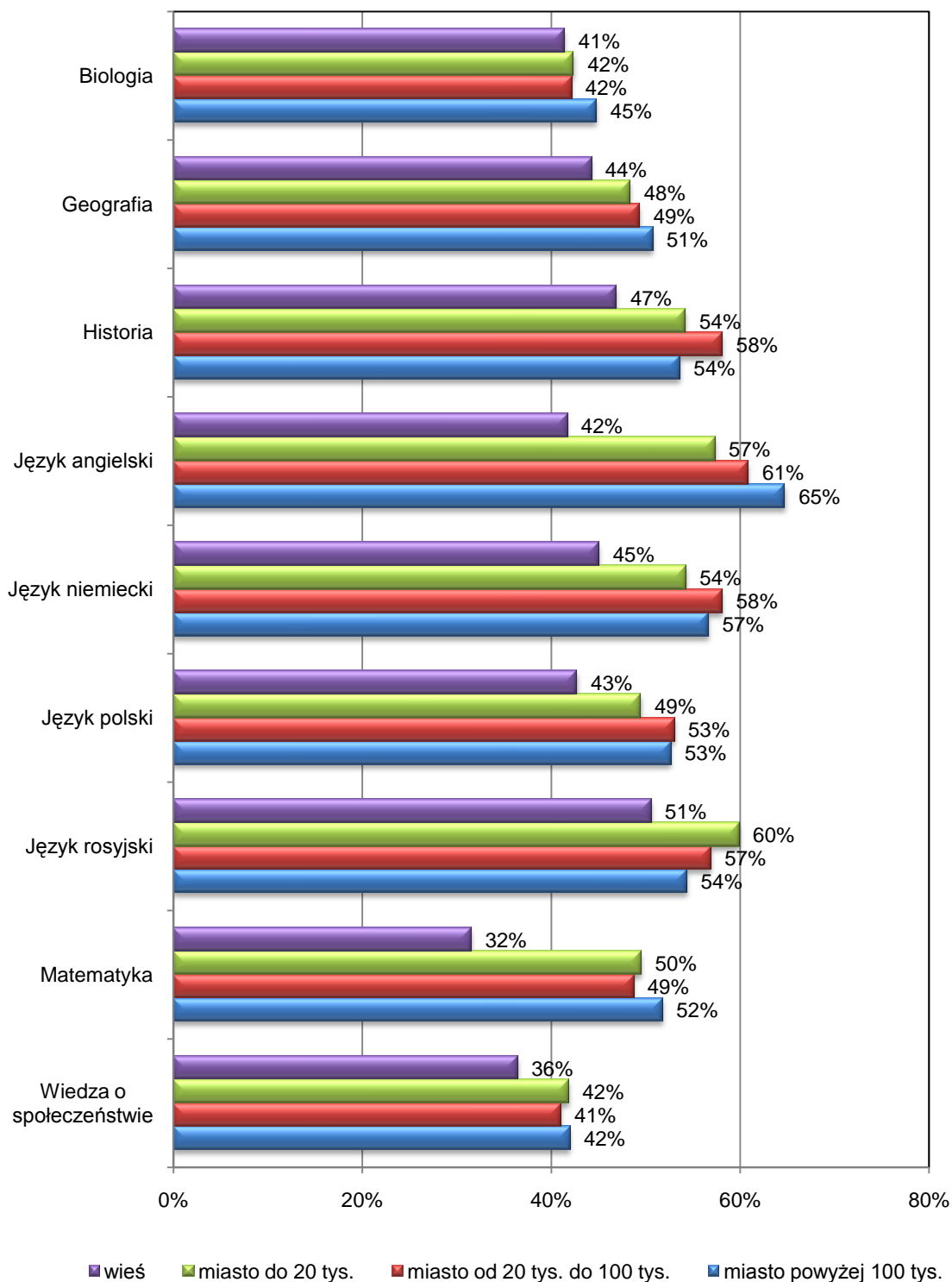
Wykres 4.4. Średnie wyniki (%) zdających egzamin pisemny na poziomie podstawowym z uwzględnieniem typu szkoły

Wykres 4.5. Średnie wyniki (%) zdających egzamin pisemny jako obowiązkowy lub dodatkowy na poziomie rozszerzonym w liceum ogólnokształcącym

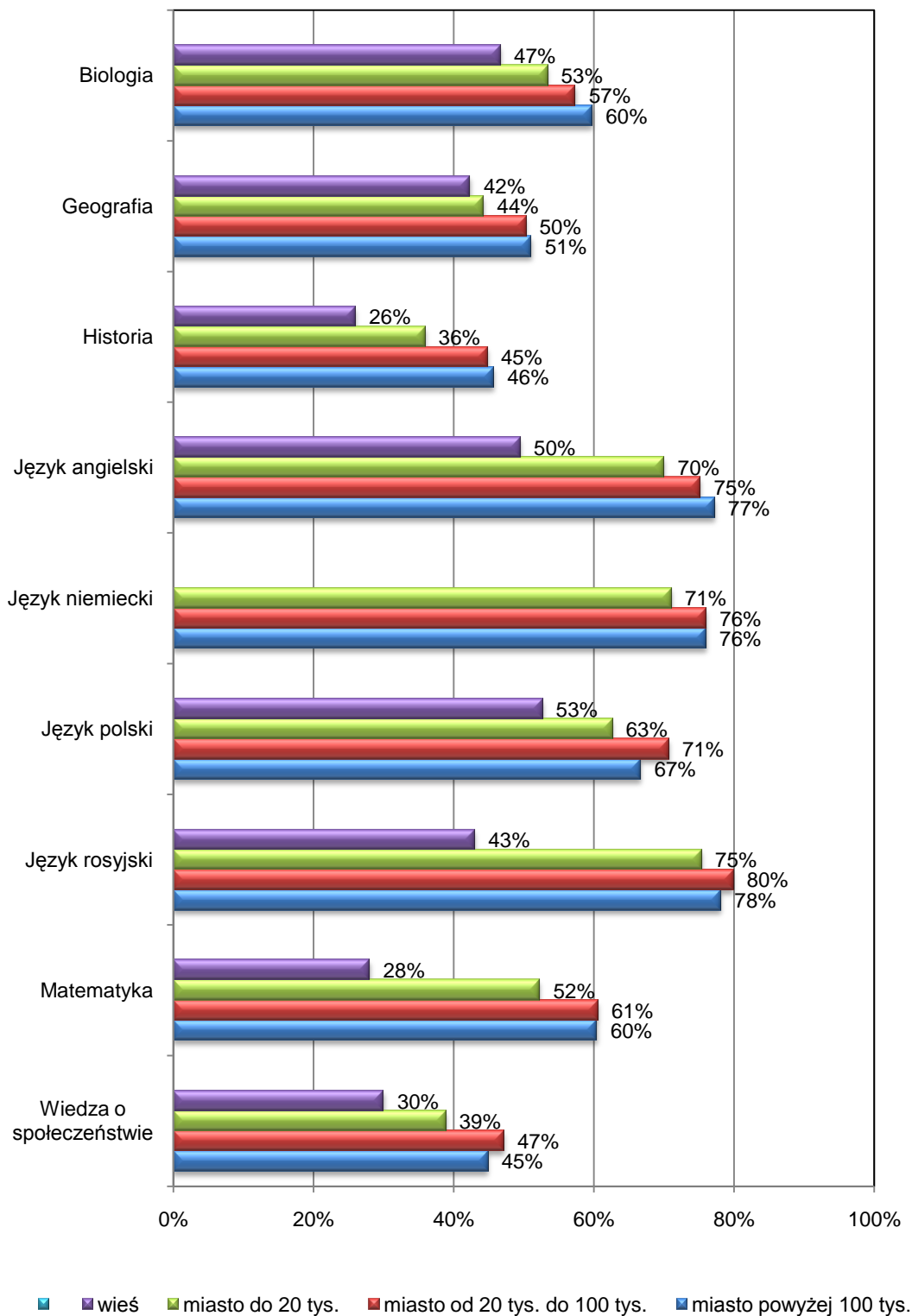

Wykres 4.6. Wyniki zdających (%) egzaminu pisemnego na poziomie podstawowym z uwzględnieniem lokalizacji szkoły

Wykres 4.7. Średnie wyniki (%) zdających egzamin pisemny jako obowiązkowy lub dodatkowy na poziomie rozszerzonym z uwzględnieniem lokalizacji szkoły

4.3. Zdawalność egzaminu maturalnego

Świadectwo dojrzałości otrzymało w województwie warmińsko-mazurskim 11 925 zdających – czyli 79% przystępujących do egzaminu maturalnego.

Uwzględniając zróżnicowanie typów szkół, świadectwa otrzymali w największym procencie absolwenci liceów ogólnokształcących (89%), a dalej: techników (68%), liceów profilowanych (62%), techników uzupełniających (45%) i liceów uzupełniających (40%).

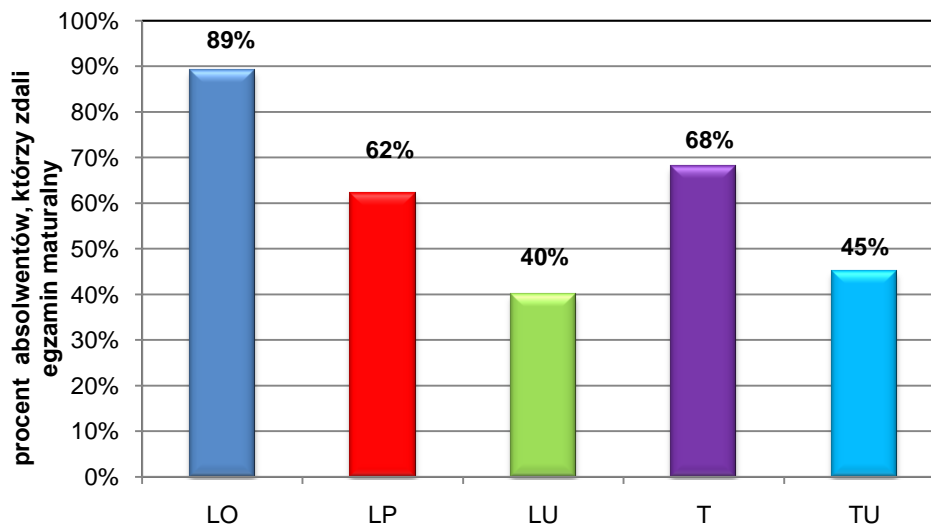
Maturzyści, którzy nie zdali egzaminu wyłącznie z jednego przedmiotu w części ustnej albo w części pisemnej, a przystąpili do egzaminu ze wszystkich przedmiotów obowiązkowych, mieli możliwość poprawienia niezdanego egzaminu maturalnego w drugiej połowie sierpnia 2009 roku. W województwie warmińsko-mazurskim do egzaminu w sesji poprawkowej uprawnionych było 2 275 zdających.

Tabela 4.5. Zdawalność egzaminu maturalnego w poszczególnych typach szkół

Liczba absolwentów, którzy												
przystąpili do egzaminu maturalnego	zdali egzamin maturalny											
	ogółem		LO		LP		LU		T		TU	
	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%
15 159	11 925	79	7 902	89	807	62	260	40	2 892	68	64	45

Jako liczbę przystępujących do matury przyjęto liczbę absolwentów, którzy byli obecni na przynajmniej jednym egzaminie ustnym lub pisemnym.

Wykres 4.8. Zdawalność egzaminu maturalnego w poszczególnych typach szkół

W Olsztynie, w którym uczył się prawie co trzeci maturzysta z województwa warmińsko-mazurskiego świadectwa otrzymało 82% absolwentów. Największy procentowy udział zdających, którzy otrzymali świadectwa maturalne osiągnięto w mieście Elbląg (86%), powiecie nidzickim (85%) i powiatach bartoszyckim, elbląskim oraz nowomiejskim (po 82%).

Wykres 4.9. Zdawalność egzaminu maturalnego w poszczególnych powiatach

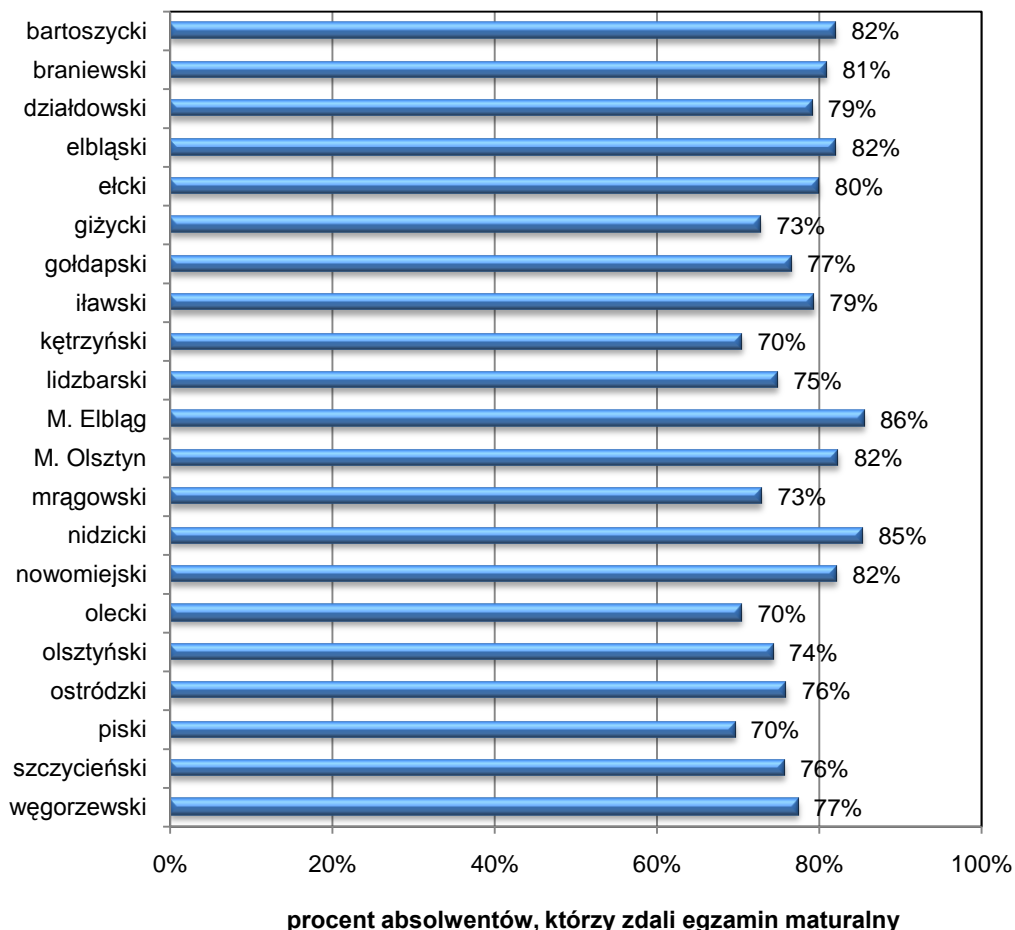

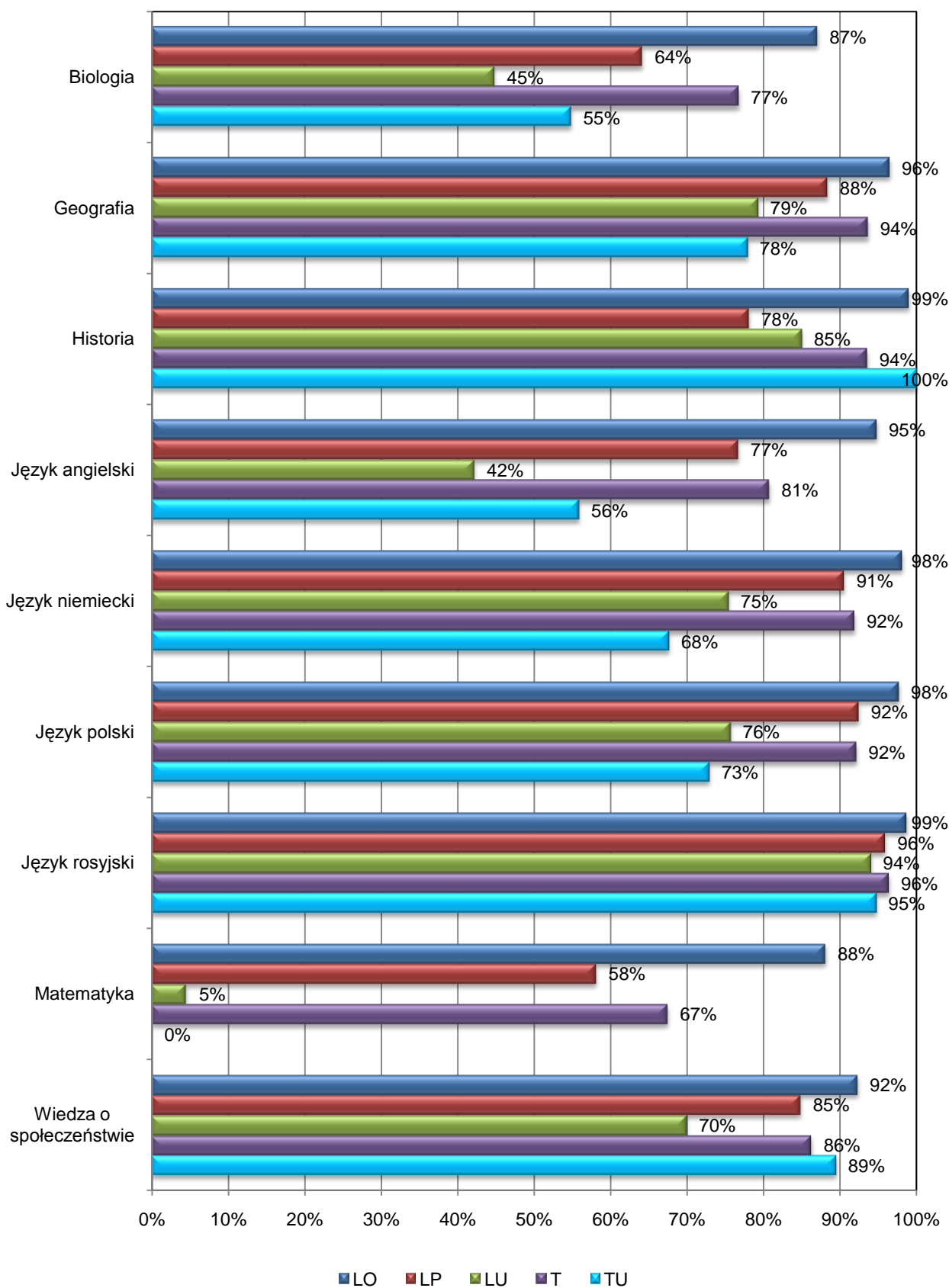
Tabela 4.6. Zdawalność egzaminów obowiązkowych w części ustnej

Przedmiot	Poziom	Przystąpiło	Zdało	Zdawalność
Język polski	–	14 785	14 498	98
Język ukraiński	–	43	43	100
Język angielski	P	11 110	10 648	96
	R	336	334	99
Język francuski	P	35	35	100
	R	2	2	100
Język hiszpański	P	14	13	92
Język niemiecki	P	–	–	–
	R	2 143	2 011	93
Język rosyjski	P	31	31	100
	R	1 175	1 145	97
Język włoski	P	5	5	100
	R	8	8	100

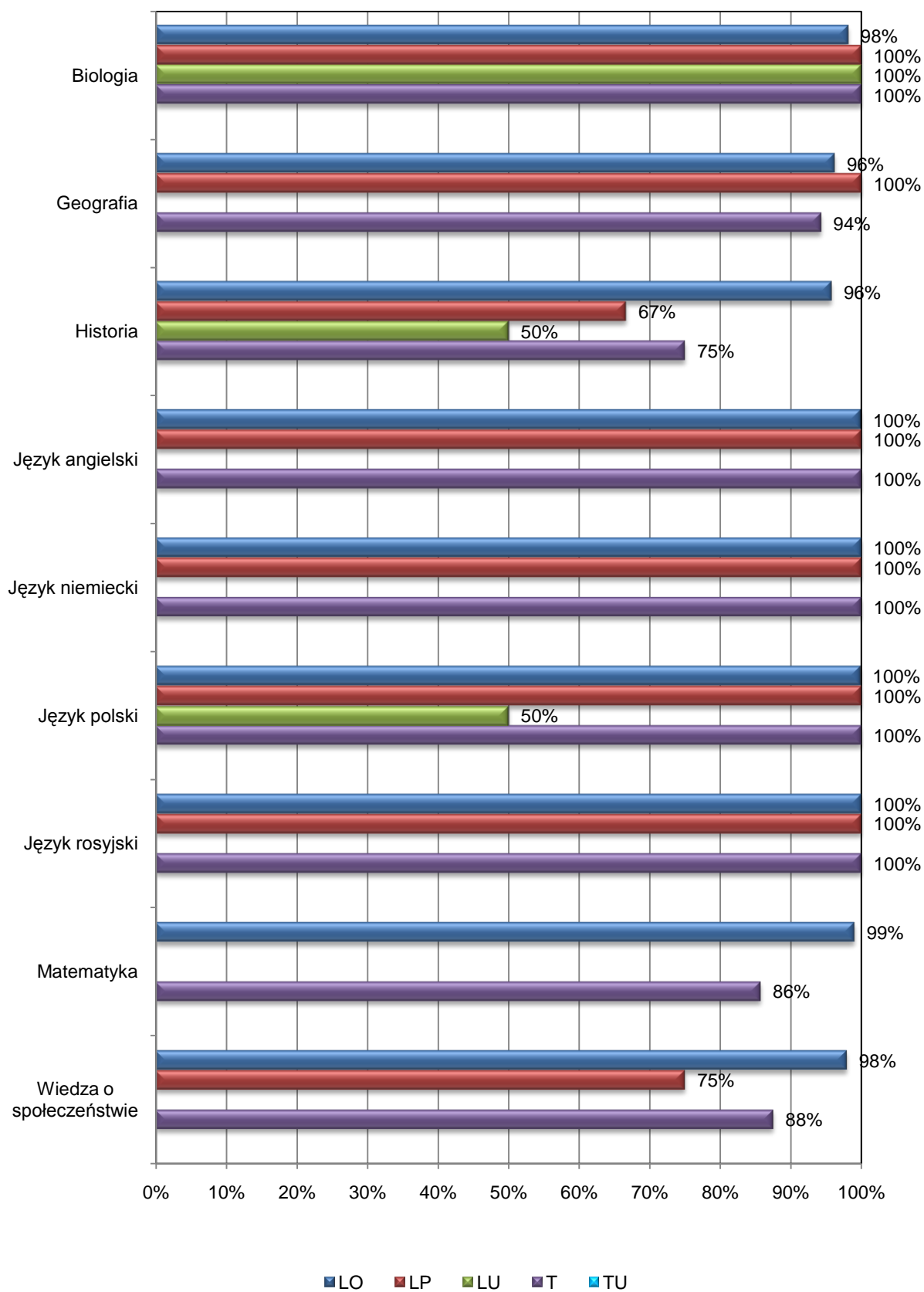
Tabela 4.7. Zdawalność egzaminów obowiązkowych z poszczególnych przedmiotów w części pisemnej na poziomie podstawowym i rozszerzonym

Przedmiot	Poziom podstawowy			Poziom rozszerzony		
	przystąpiło	zdało		przystąpiło	zdało	
		liczba	%		liczba	%
Język polski	14 369	13 561	94	782	780	99,9
Język ukraiński	41	41	100	2	2	100
Język angielski	10 386	9 076	87	1 243	1 242	99,9
Język francuski	35	30	86	2	2	100
Język hiszpański	14	14	100	–	–	–
Język niemiecki	2 136	2 005	94	102	102	100
Język rosyjski	1 163	1 122	96	19	19	100
Język włoski	8	8	100	1	1	100
Biologia	2 076	1 641	79	602	591	98
Chemia	224	210	94	247	243	98
Fizyka i astronomia	96	84	87	43	43	100
Filozofia	–	–	–	–	–	–
Geografia	4 686	4 366	93	486	467	96
Historia	706	686	97	174	164	94
Historia muzyki	6	6	100	3	3	100
Historia sztuki	15	13	87	28	28	100
Informatyka	9	4	44	1	0	0
Język łaciński i kultura antyczna	–	–	–	2	2	100
Matematyka	1 800	1 464	81	606	599	99
Wiedza o społeczeństwie	2 968	2 590	87	360	349	97
Wiedza o tańcu	1	1	100	–	–	–

Wykres 4.11. Zdawalność (%) egzaminów obowiązkowych z wybranych przedmiotów w części pisemnej z uwzględnieniem typu szkoły – poziom podstawowy

Wykres 4.12. Zdawalność (%) egzaminów obowiązkowych z wybranych przedmiotów w części pisemnej z uwzględnieniem typu szkoły – poziom rozszerzony

W kolejnych rozdziałach (5.-14.) przedstawiono podstawowe dane o stopniu opanowania umiejętności sprawdzanych na egzaminach z: języka polskiego, języka angielskiego, języka niemieckiego, języka rosyjskiego, biologii, chemii, geografii, historii, matematyki oraz wiedzy o społeczeństwie. Szczegółowe informacje – analizę rozwiązań zadań oraz wnioski – znajdują się w trzech kolejnych częściach sprawozdania: *Osiągnięcia maturzystów w roku 2009; Komentarz do zadań z przedmiotów humanistycznych, Komentarz do zadań z języków obcych nowożytnych, Komentarz do zadań z przedmiotów matematyczno-przyrodniczych.*

5. JĘZYK POLSKI

5.1. Informacja o zdających

Tabela 5.1. Informacja o zdających pisemny egzamin z języka polskiego

Wskaźnik	Rodzaj egzaminu	
	Obowiązkowy	
	Poziom podstawowy	Poziom rozszerzony
Liczba zdających	14369	782
Zdawalność	94%	99,9%
Średni wynik	51%	67%

5.2. Stopień opanowania sprawdzanych umiejętności

Tabela 5.2. Stopień opanowania umiejętności sprawdzanych na poziomie podstawowym z języka polskiego

Część I – test			
Numer zadania	Sprawdzana umiejętność	Liczba punktów	Procent uzyskanych punktów
1	wyszukuje informacje w tekście (akapicie)	2	67
2	rozpoznaje funkcje środków językowych użytych w tekście	1	71
3	odczytuje myśl zawartą w akapicie	1	86
4	rozpoznaje tok przyczynowo-skutkowy; wskazuje w tekście przykłady	1	88
5	wyszukuje informacje z tekstu (akapitu) i stosuje je do rozwiązania problemu	2	90
6	określa tok przyczynowo-skutkowy, formułuje tezę	1	37
7	odczytuje sens fragmentu; rozumie zależności między zdaniami akapitu	2	93
8	określa cechy kompozycyjne tekstu, oraz funkcjonalność zastosowanych w tekście środków językowych	2	41
9	dostrzega cechy stylistyczne tekstu i odczytuje znaczenia metaforyczne użytych w tekście środków	2	54
10	dostrzega cechy stylistyczne tekstu	2	92
11	określa funkcje kompozycyjną, jaką pełni w tekście przytoczona opowieść	1	39
12	odczytuje dosłowne i metaforyczne znaczenia wyrazów, rozumie sens całego tekstu, określa funkcje tytułu tekstu	1	57
13	odróżnia informacje od opinii; rozpoznaje informacje i opinie zawarte w tekście	2	75

Część II – wypracowanie			
Kryterium		Procent uzyskanych punktów	
		Temat 1	Temat 2
rozwińnięcie tematu	analizuje i interpretuje utwór literacki	31	46
kompozycja	pisze tekst uporządkowany, spójny, przestrzegając zasad jego organizacji; nadaje tekstowi właściwy kształt graficzny	41	53
styl	pisze stylem komunikatywnym, dostosowanym do formy wypowiedzi	46	52
język	posługuje się językiem zgodnym z obowiązującą normą	42	49
zapis	stosuje zasady ortografii i interpunkcji	43	46

Tabela 5.3. Stopień opanowania umiejętności sprawdzanych na poziomie rozszerzonym z języka polskiego

Część I – test			
Numer zadania	Sprawdzana umiejętność Zdający:	Liczba punktów	Procent uzyskanych punktów
1	odczytuje sens całego tekstu; określa temat rozważań podjętych w tekście	1	84
2	odczytuje sens akapitu	1	98
3	wyszukuje informacje; określa symboliczne znaczenia elementów tekstu; rozpoznaje zasadę kompozycyjną tekstu	1	80
4	rozpoznaje środki językowe i ich funkcje	1	37
5	rozpoznaje środki językowe i ich funkcje	1	76
6	rozpoznaje zasadę kompozycyjną tekstu i określa jej funkcję	2	42
7	odczytuje główną myśl całego tekstu	1	85
8	dostrzega wykorzystane w tekście argumenty i sformułowane wnioski; wyszukuje i porządkuje informacje	2	84
Część II – wypracowanie			
Kryterium		Procent uzyskanych punktów	
		Temat 1	Temat 2
rozwińnięcie tematu	analizuje i interpretuje utwór literacki	53	59
kompozycja	pisze tekst uporządkowany, spójny, przestrzega zasad jego organizacji; nadaje tekstowi właściwy kształt graficzny	84	86
styl	pisze stylem komunikatywnym, dostosowanym do formy wypowiedzi	77	75
język	posługuje się językiem zgodnym z obowiązującą normą	83	83
zapis	stosuje zasady ortografii i interpunkcji	81	76

6. JĘZYK ANGIELSKI

6.1. Informacja o zdających

Tabela 6.1. Informacja o zdających pisemny egzamin z języka angielskiego

Wskaźnik \ Rodzaj egzaminu	Obowiązkowy		Dodatkowy
	Poziom podstawowy	Poziom rozszerzony	Poziom rozszerzony
Liczba zdających	10386	1243	94
Zdawalność	87%	99,9%	
Średni wynik	60%	75%	76%

6.2. Stopień opanowania sprawdzanych umiejętności

Tabela 6.2. Stopień opanowania umiejętności sprawdzanych na poziomie podstawowym z języka angielskiego z podziałem na zadania

Numer zadania	Sprawdzana umiejętność	Liczba punktów	Procent uzyskanych punktów
Rozumienie tekstu słuchanego – zdający:			
1	selekcjonuje informacje	5	73
2	stwierdza, czy tekst zawiera określone informacje, określa kontekst sytuacyjny	5	55
3	selekcjonuje informacje, określa główną myśl tekstu	5	34
Rozumienie tekstu czytanego – zdający:			
4	selekcjonuje informacje	8	62
5	stwierdza, czy tekst zawiera określone informacje	6	72
6	selekcjonuje informacje, określa intencję autora tekstu	6	54
Wypowiedź pisemna – krótki tekst użytkowy			
7	napisanie wiadomości do kolegi w Londynie w celu odwołania przyjazdu do Londynu – zdający uzyskuje, udziela, przekazuje lub odmawia informacji, wyjaśnień, pozwoleń	5	70
	<i>inf. 1. – odwołanie wizyty z powodów zdrowotnych</i>	1	72
	<i>inf. 2. – przedstawienie zaleceń lekarskich, w związku z chorobą</i>	1	80
	<i>inf. 3. – zapytanie o plany wakacyjne kolegi</i>	1	68
	<i>inf. 4. – zaproponowanie wspólnego wyjazdu w góry, po powrocie do zdrowia</i>	1	70
	<i>zdający poprawnie stosuje środki leksykalno-gramatyczne, adekwatnie do ich funkcji</i>	1	62
Wypowiedź pisemna – dłuższy tekst użytkowy			
8	napisanie listu prywatnego do znajomego z zagranicy opisującego decyzję osoby piszącej o przerwaniu nauki na rok – zdający uzyskuje, udziela, przekazuje lub odmawia informacji, wyjaśnień, pozwoleń	10	61
	<i>inf. 1. – podanie informacji o przerwaniu nauki na rok jak również przedstawienie powodu podjęcia takiej decyzji</i>	1	72
	<i>inf. 2. – poinformowanie o sposobie spędzania czasu wolnego od nauki oraz planach na przyszłość po tym roku</i>	1	66
	<i>inf. 3. – przedstawienie pozytywnej reakcji przyjaciół oraz obaw związanych z reakcją rodziców</i>	1	70
	<i>inf. 4. – zapytanie o opinię kolegi oraz prośba o radę, co zrobić, aby przekonać rodziców do pomysłu</i>	1	65
	<i>zdający wypowiada się w określonej formie z zachowaniem podanego limitu słów</i>	2	67

zdający zna proste struktury leksykalno-gramatyczne umożliwiające formułowanie wypowiedzi	2	49
zdający poprawnie stosuje środki leksykalno-gramatyczne, adekwatnie do ich funkcji	2	53

Tabela 6.3. Stopień opanowania umiejętności sprawdzanych na poziomie podstawowym z języka angielskiego z podziałem na standardy wymagań egzaminacyjnych

Numer zadania (czynności)	Sprawdzana umiejętność	Liczba punktów	Procent uzyskanych punktów
Rozumienie tekstu słuchanego – zdający:			
3.5.	(Il. 1a) określa główną myśl tekstu	1	32
2.1.,2.2.,2.3.,2.4.	(Il. 1c) stwierdza, czy tekst zawiera określone informacje	4	51
1.,3.1, 3.2., 3.3., 3.4.	(Il. 1d) selekcjonuje informacje	9	56
2.5.	(Il. 1g) określa kontekst sytuacyjny	1	70
Rozumienie tekstu czytanego – zdający:			
5.	(Il. 2c) stwierdza, czy tekst zawiera określone informacje	6	72
4., 6.1., 6.2., 6.3., 6.4., 6.5.	(Il. 2d) selekcjonuje informacje	13	59
6.6.	(Il. 2e) określa intencję autora	1	52

Tabela 6.3. Stopień opanowania umiejętności sprawdzanych na poziomie rozszerzonym z języka angielskiego z podziałem na zadania

Numer zadania	Sprawdzana umiejętność	Liczba punktów	Procent uzyskanych punktów
Stosowanie struktur leksykalno-gramatycznych – zdający:			
1	stosuje zmiany struktur leksykalno-gramatycznych, rejestru, stylu lub formy tekstu	2,5	54
2	stosuje zmiany struktur leksykalno-gramatycznych, rejestru, stylu lub formy tekstu	2,5	35
Wypowiedź pisemna – zdający:			
3	tworzy rozprawkę, opis lub opowiadanie	18	76
	<i>treść – tworzy tekst w postaci dłuższej wypowiedzi pisemnej uwzględniającej opisywanie ludzi, przedmiotów, miejsc, zjawisk, czynności, relacjonowanie wydarzeń, przedstawianie i uzasadnianie opinii własnych i innych osób</i>	5	86
	<i>kompozycja – wypowiada się w określonej formie z zachowaniem podanego limitu słów</i>	4	89
	<i>bogactwo językowe – zna różnorodne struktury leksykalno-gramatyczne umożliwiające formułowanie wypowiedzi</i>	5	64
	<i>poprawność językowa – poprawnie stosuje środki leksykalno-gramatyczne, adekwatnie do ich funkcji</i>	4	65
Rozumienie ze słuchu – zdający:			
4	stwierdza, czy tekst zawiera określone informacje	5	90
5	określa główną myśl tekstu	5	80
6	selekcjonuje informacje	5	81
Rozumienie tekstu czytanego i rozpoznawanie struktur leksykalno-gramatycznych – zdający:			
7	selekcjonuje informacje	5	85
8	rozpoznaje związki pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu	4	73
9	rozpoznaje różnorodne struktury leksykalno-gramatyczne w podanym kontekście	3	68

Tabela 6.5. Stopień opanowania umiejętności sprawdzanych na poziomie rozszerzonym z języka angielskiego z podziałem na standardy wymagań egzaminacyjnych

Numer zadania (czynności)	Sprawdzana umiejętność	Liczba punktów	Procent uzyskanych punktów
Stosowanie struktur leksykalno-gramatycznych – zdający:			
1., 2.	(V. 2b) stosuje zmiany struktur leksykalno-gramatycznych, rejestru, stylu lub formy tekstu	5	44
Rozumienie ze słuchu – zdający:			
5.	(II. 1a) określa główną myśl tekstu	5	90
4.	(II. 1c) stwierdza, czy tekst zawiera określone informacje	5	80
6.	(II. 1d) selekcjonuje informacje	5	81
Rozumienie tekstu czytanego i rozpoznawanie struktur leksykalno-gramatycznych – zdający:			
7.	(II. 2d) selekcjonuje informacje	5	85
8.	(II. 2f) rozpoznaje związki pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu	4	73
9.	(II. 2j) rozpoznaje różnorodne struktury leksykalno-gramatyczne w podanym kontekście	3	68

7. JĘZYK NIEMIECKI

7.1. Informacja o zdających

Tabela 7.1. Informacja o zdających pisemny egzamin z języka niemieckiego

Wskaźnik \ Rodzaj egzaminu	Obowiązkowy		Dodatkowy
	Poziom podstawowy	Poziom rozszerzony	Poziom rozszerzony
Liczba zdających	2136	102	75
Zdawalność	94%	100%	
Średni wynik	56%	76%	73%

7.2. Stopień opanowania sprawdzanych umiejętności

Tabela 7.2. Stopień opanowania umiejętności sprawdzanych na poziomie podstawowym z języka niemieckiego

Numer zadania	Sprawdzana umiejętność	Liczba punktów	Procent uzyskanych punktów
Rozumienie ze słuchu – zdający:			
1	określa główną myśl tekstu	5	56
2	stwierdza, czy tekst zawiera określone informacje	5	63
3	selekcjonuje informacje	5	43
Rozumienie tekstu czytanego – zdający:			
4	selekcjonuje informacje	6	59
5	rozpoznaje związki między poszczególnymi częściami tekstu	8	52
6	stwierdza, czy tekst zawiera określone informacje	6	55
Wypowiedź pisemna – krótka forma użytkowa			
7	napisanie maila do niemieckiego kolegi/niemieckiej koleżanki na temat dnia niemieckiego:	5	65
	<i>inf. 1. – zdający informuje o organizowanym dniu niemieckim</i>	1	85
	<i>inf. 2. – zdający informuje o zaproszonych gościach</i>	1	82
	<i>inf. 3. – zdający opisuje program</i>	1	80
	<i>inf. 4. – zdający prosi o przepis na sałatkę ziemniaczaną</i>	1	56
	<i>zdający stosuje środki językowe, adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej</i>	1	21
Wypowiedź pisemna – dłuższa forma użytkowa			
8	napisanie listu prywatnego do kolegi z Niemiec na temat zakupu psa:	10	58
	<i>inf. 1. – zdający określa, jakiego psa chce kupić i podaje powód, dla którego chce go mieć</i>	1	78
	<i>inf. 2. – zdający określa sposób nabycia psa i podaje skąd weźmie na niego pieniądze</i>	1	79
	<i>inf. 3. – zdający informuje, jak będzie opiekować się psem i co zrobi z nim w czasie wakacji</i>	1	72
	<i>inf. 4. – zdający pyta, co o pomysł zakupu psa myślą jego rodzice i jakie zdanie na ten temat ma jego kolega/koleżanka</i>	1	70
	<i>zdający pisze wypowiedź zgodnie z formą listu prywatnego</i>	2	68
	<i>zdający zna struktury leksykalno-gramatyczne, umożliwiające formułowanie wypowiedzi na podany temat</i>	2	48
	<i>zdający poprawnie stosuje środki leksykalno-gramatyczne, adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej</i>	2	24

Tabela 7.3. Stopień opanowania umiejętności sprawdzanych na poziomie rozszerzonym z języka niemieckiego

Numer zadania	Sprawdzana umiejętność	Liczba punktów	Procent uzyskanych punktów
Przetwarzanie tekstu – zdający:			
1	stosuje zmiany struktur leksykalno-gramatycznych, rejestru, stylu lub formy tekstu	2,5	58
Reagowanie językowe – zdający:			
2	<i>poprawnie stosuje środki językowe, adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej</i>	2,5	55
Wypowiedź pisemna			
3	napisanie rozprawki, opowiadania lub opisu: <i>treść – sformułowanie tematu zgodnie z poleceniem i realizacja treści wypowiedzi zgodnie z kryteriami przewidzianymi dla danej formy</i>	18	79
	<i>kompozycja – napisanie logicznej i spójnej wypowiedzi uwzględniającej wszystkie części pracy z zachowaniem limitu słów</i>	5	91
	<i>kompozycja – napisanie logicznej i spójnej wypowiedzi uwzględniającej wszystkie części pracy z zachowaniem limitu słów</i>	4	91
	<i>bogactwo językowe – stosowanie zróżnicowanego słownictwa, frazeologii oraz struktur składniowych adekwatnych do danej formy wypowiedzi</i>	5	82
	<i>poprawność językowa – poprawne stosowanie struktur leksykalno-gramatycznych oraz interpunkcji i ortografii</i>	4	49
Rozumienie ze słuchu – zdający:			
4	stwierdza, czy tekst zawiera określone informacje	5	90
5	określa główne myśli poszczególnych części tekstu	5	79
6	selekcjonuje informacje	5	57
Rozumienie tekstu czytanego – zdający:			
7	selekcjonuje informacje	4	86
8	określa główne myśli poszczególnych części tekstu	5	89
Rozpoznawanie struktur leksykalno-gramatycznych – zdający:			
9	rozpoznaje różnorodne struktury leksykalno-gramatyczne w podanym kontekście	3	63

8. JĘZYK ROSYJSKI

8.1. Informacja o zdających

Tabela 8.1. Informacja o zdających pisemny egzamin z języka rosyjskiego

Wskaźnik \ Rodzaj egzaminu	Obowiązkowy		Dodatkowy
	Poziom podstawowy	Poziom rozszerzony	Poziom rozszerzony
Liczba zdających	1163	19	12
Zdawalność	96%	100%	
Średni wynik	57%	78%	75%

8.2. Stopień opanowania sprawdzanych umiejętności

Tabela 8.2. Stopień opanowania umiejętności sprawdzanych na poziomie podstawowym z języka rosyjskiego

Numer zadania	Sprawdzana umiejętność	Liczba punktów	Procent uzyskanych punktów
Rozumienie tekstu słuchanego – zdający:			
1	określa główną myśl tekstu	5	86
2	określa główną myśl poszczególnych części tekstu	5	44
3	selekcjonuje informacje, określa główną myśl tekstu	5	49
Rozumienie tekstu czytanego – zdający:			
4	określa główną myśl poszczególnych części tekstu	7	37
5	selekcjonuje informacje, określa intencję autora	7	69
6	stwierdza, czy tekst zawiera określone informacje, określa główną myśl tekstu	6	69
Wypowiedź pisemna – krótka forma użytkowa			
7	napisanie pocztówki do znajomego z Rosji:	5	74
	<i>inf. 1. – zdający podaje informację, gdzie odpoczywa</i>	1	92
	<i>inf. 2. – zdający podaje informację, jaka jest pogoda</i>	1	87
	<i>inf. 3. – zdający opisuje, w jaki sposób spędza czas</i>	1	89
	<i>inf. 4. – zdający podaje informację, jakie zawarł znajomości</i>	1	74
	<i>zdający poprawnie stosuje środki językowe, adekwatnie do ich funkcji</i>	1	36
Wypowiedź pisemna – dłuższa forma użytkowa			
8	napisanie listu prywatnego do znajomego z Moskwy:	10	45
	<i>inf. 1. – zdający podaje informację, jakie zwierzę i w jakich okolicznościach pojawiło się w jego domu</i>	1	75
	<i>inf. 2. – zdający opisuje, jak zareagowali na to rodzice i dlaczego właśnie tak</i>	1	54
	<i>inf. 3. – zdający opisuje, jak wygląda to zwierzę i co potrafi</i>	1	54
	<i>inf. 4. – zdający podaje informację, w jaki sposób opiekuje się zwierzęciem i kto mu w tym pomaga</i>	1	59
	<i>zdający wypowiada się w określonej formie z zachowaniem podanego limitu słów</i>	2	49
	<i>zdający zna proste struktury leksykalno-gramatyczne, umożliwiające formułowanie wypowiedzi</i>	2	39
	<i>zdający poprawnie stosuje środki leksykalno-gramatyczne, adekwatnie do ich funkcji</i>	2	16

Tabela 8.3. Stopień opanowania umiejętności sprawdzanych na poziomie rozszerzonym z języka rosyjskiego

Numer zadania	Sprawdzana umiejętność	Liczba punktów	Procent uzyskanych punktów
Przetwarzanie tekstu – zdający:			
1	stosuje zmiany struktur leksykalno-gramatycznych, rejestru, stylu lub formy listu	3	60
2	stosuje zmiany struktur leksykalno-gramatycznych, rejestru, stylu lub formy listu	2	59
Wypowiedź pisemna			
3	napisanie rozprawki, opowiadania lub opisu:	18	71
	<i>treść – sformułowanie tematu zgodnie z poleceniem i realizacja treści wypowiedzi zgodnie z kryteriami przewidzianymi dla danej formy</i>	5	81
	<i>kompozycja – napisanie logicznej i spójnej wypowiedzi uwzględniającej wszystkie części pracy z zachowaniem limitu słów</i>	4	88
	<i>bogactwo językowe – stosowanie zróżnicowanego słownictwa, frazeologii oraz struktur składniowych adekwatnych do danej formy wypowiedzi</i>	5	62
	<i>poprawność językowa – poprawne stosowanie struktur leksykalno-gramatycznych oraz interpunkcji i ortografii</i>	4	53
Rozumienie tekstu słuchanego – zdający:			
4	stwierdza, czy tekst zawiera określone informacje, określa główną myśl tekstu	5	84
5	selekcjonuje informacje, określa główną myśl tekstu	5	64
6	określa główną myśl poszczególnych części tekstu	5	96
Rozumienie tekstu czytanego i rozpoznawanie struktur leksykalno-gramatycznych – zdający:			
7	selekcjonuje informacje, określa intencję autora	5	93
8	określa główne myśli poszczególnych części tekstu	4	91
9	rozpoznaje różnorodne struktury leksykalno-gramatyczne w podanym kontekście	3	86

9. BIOLOGIA

9.1. Informacja o zdających

Tabela 9.1. Informacja o zdających pisemny egzamin z biologii

Wskaźnik \ Rodzaj egzaminu	Obowiązkowy		Dodatkowy
	Poziom podstawowy	Poziom rozszerzony	Poziom rozszerzony
Liczba zdających	2076	602	644
Zdawalność	79%	98%	
Średni wynik	43%	61%	54%

9.2. Stopień opanowania sprawdzanych umiejętności

Tabela 9.2. Stopień opanowania umiejętności sprawdzanych na poziomie podstawowym z biologii

Numer zadania	Sprawdzana umiejętność	Liczba punktów	Procent uzyskanych punktów
Wiadomości i rozumienie – zdający:			
1, 2, 9, 12, 14, 19	opisuje budowę i funkcję organizmu człowieka	12	35
10	przedstawia związki między strukturą i funkcją w organizmie człowieka	1	22
17	przedstawia i wyjaśnia zależności pomiędzy organizmem i środowiskiem	1	38
3, 4, 11, 20, 24, 25b, 27	przedstawia i wyjaśnia zjawiska oraz procesy biologiczne	13	42
Korzystanie z informacji – zdający:			
5, 25a	odczytuje informacje przedstawione w formie tekstu, wykresu, tabeli, schematu, rysunku	2	87
23	selekcjonuje, porównuje informacje	1	60
8, 16, 22, 28	przetwarza informacje według podanych zasad	8	49
Tworzenie informacji – zdający:			
6, 7, 13, 15, 18, 21, 26, 29	interpretuje informacje i wyjaśnia zależności przyczynowo-skutkowe pomiędzy prezentowanymi faktami	12	41

Tabela 9.3. Stopień opanowania umiejętności sprawdzanych na poziomie rozszerzonym z biologii

Numer zadania	Sprawdzana umiejętność	Liczba punktów	Procent uzyskanych punktów
Wiadomości i rozumienie – zdający:			
1, 25, 34	opisuje budowę i funkcję na różnych poziomach organizacji życia i u różnych organizmów	4	66
9, 10	przedstawia związki między strukturą i funkcją na różnych poziomach organizacji życia	5	48
23, 37	przedstawia i wyjaśnia zależności pomiędzy organizmem i środowiskiem	3	67
3, 8ab, 14, 28, 33, 35, 36	przedstawia i wyjaśnia zjawiska oraz procesy biologiczne	12	62
Korzystanie z informacji – zdający:			
8c	odczytuje informacje przedstawione w formie tekstu, wykresu, tabeli, schematu, rysunku	1	68
15, 26	selekcjonuje, porównuje informacje	3	45
12, 19, 24	przetwarza informacje według podanych zasad	4	65

Tworzenie informacji – zdający:			
2, 11, 13	planuje działania na rzecz własnego zdrowia i ochrony środowiska, planuje eksperymenty i obserwacje	5	51
4, 5, 6, 16, 17, 18, 29, 30, 31, 32, 39	interpretuje informacje i wyjaśnia zależności przyczynowo-skutkowe pomiędzy prezentowanymi faktami	14	55
8, 15, 29, 35	formułuje wnioski oraz formułuje i uzasadnia opinie na podstawie analizy informacji	9	56

10. CHEMIA

10.1. Informacja o zdających

Tabela 10.1. Informacja o zdających pisemny egzamin z chemii

Wskaźnik \ Rodzaj egzaminu	Obowiązkowy		Dodatkowy
	Poziom podstawowy	Poziom rozszerzony	Poziom rozszerzony
Liczba zdających	224	247	585
Zdawalność	94%	98%	
Średni wynik	61%	77%	56%

10.2. Stopień opanowania sprawdzanych umiejętności

Tabela 10.2. Stopień opanowania umiejętności sprawdzanych na poziomie podstawowym z chemii

Numer zadania	Sprawdzana umiejętność	Liczba punktów	Procent uzyskanych punktów
Wiadomości i rozumienie – zdający:			
1b, 3, 4, 12, 13, 21, 25b	zna i rozumie prawa, pojęcia i zjawiska chemiczne, posługuje się terminologią i symboliką chemiczną	8	58
5, 6	opisuje właściwości najważniejszych pierwiastków i związków chemicznych oraz ich zastosowania	2	66
8b, 10b, 11, 14, 18, 20, 22, 24a, 24b, 25a	przedstawia i wyjaśnia zjawiska i procesy chemiczne	15	61
Korzystanie z informacji – zdający:			
1a, 8a, 10a, 20	odczytuje i analizuje informacje przedstawione w formie tekstu o tematyce chemicznej, tablic chemicznych, tabeli, wykresu, schematu, rysunku	4	80
2, 23, 28	uzupełnia brakujące informacje na podstawie analizy tablic chemicznych, tabeli, wykresu, schematu, rysunku, tekstu	4	67
15, 19	selekcjonuje, porównuje informacje	2	65
17	przetwarza informacje według podanych zasad	2	71
26, 29	wykonuje obliczenia chemiczne	4	55
Tworzenie informacji – zdający:			
16	wyjaśnia zależności przyczynowo-skutkowe w zakresie: podobieństw i różnic we właściwościach pierwiastków, zależności między budową substancji a jej właściwościami oraz przemian chemicznych	2	82
30	planuje typowe eksperymenty i przewiduje obserwacje	3	22
7, 9, 27	interpretuje informacje oraz formułuje wnioski	4	51

Tabela 10.3. Stopień opanowania umiejętności sprawdzanych na poziomie rozszerzonym z chemii

Numer zadania	Sprawdzana umiejętność	Liczba punktów	Procent uzyskanych punktów
Wiadomości i rozumienie – zdający:			
Poziom podstawowy			
18,29	zna i rozumie prawa, pojęcia i zjawiska chemiczne, posługuje się terminologią i symboliką chemiczną	2	62
4	opisuje właściwości najważniejszych pierwiastków i związków chemicznych oraz ich zastosowanie	1	59
12, 15b, 19, 25a, 28, 32	przedstawia i wyjaśnia zjawiska i procesy chemiczne	9	61
Poziom rozszerzony			
1a, 26, 27, 30, 31	zna i rozumie prawa, pojęcia i zjawiska chemiczne, posługuje się terminologią i symboliką chemiczną	6	70
4	opisuje właściwości najważniejszych pierwiastków i związków chemicznych oraz ich zastosowania	1	36
5, 6c, 21, 35	przedstawia i wyjaśnia zjawiska i procesy chemiczne	7	57
Korzystanie z informacji – zdający:			
Poziom podstawowy			
15	odczytuje i analizuje informacje przedstawione w formie tekstu o tematyce chemicznej, tablic chemicznych, tabeli, wykresu, schematu, rysunku	1	37
3	uzupełnia brakujące informacje na podstawie analizy tablic chemicznych, tabeli, wykresu, schematu, rysunku, tekstu	1	68
-	selekcjonuje, porównuje informacje	-	-
11, 33b	zapisuje obserwacje wynikające z prezentowanego doświadczenia	3	53
-	wykonuje obliczenia chemiczne	-	-
Poziom rozszerzony			
17	odczytuje i analizuje informacje przedstawione w formie tekstu o tematyce chemicznej, tablic chemicznych, tabeli, wykresu, schematu, rysunku	1	79
1b	uzupełnia brakujące informacje na podstawie analizy tablic chemicznych, tabeli, wykresu, schematu, rysunku, tekstu	1	62
14, 20, 22a	selekcjonuje, porównuje informacje	4	73
-	zapisuje obserwacje wynikające z prezentowanego doświadczenia	-	-
2, 8, 13, 16, 22b, 24	wykonuje obliczenia chemiczne	11	63
Tworzenie informacji – zdający:			
Poziom podstawowy			
33a	wyjaśnia zależności przyczynowo-skutkowe w zakresie: podobieństw i różnic we właściwościach pierwiastków, zależności między budową substancji a jej właściwościami oraz przemian chemicznych	1	66
-	planuje eksperymenty i przewiduje obserwacje	-	-
7, 25b, 34	Interpretuje informacje oraz formułuje wnioski i uzasadnia opinie	3	65
Poziom rozszerzony			
9	wyjaśnia zależności przyczynowo-skutkowe w zakresie: podobieństw i różnic we właściwościach pierwiastków, zależności między budową substancji a jej właściwościami oraz przemian chemicznych	1	71
6a, 6b, 23	planuje eksperymenty i przewiduje obserwacje	4	57
10, 36	interpretuje informacje oraz formułuje wnioski i uzasadnia opinie	3	69

11. GEOGRAFIA

11.1. Informacja o zdających

Tabela 11.1. Informacja o zdających pisemny egzamin z geografii

Wskaźnik \ Rodzaj egzaminu	Obowiązkowy		Dodatkowy
	Poziom podstawowy	Poziom rozszerzony	Poziom rozszerzony
Liczba zdających	4686	486	1336
Zdawalność	93%	96%	
Średni wynik	49%	56%	46%

11.2. Stopień opanowania sprawdzanych umiejętności

Tabela 11.2. Stopień opanowania umiejętności sprawdzanych na poziomie podstawowym z geografii

Numer zadania	Sprawdzana umiejętność	Liczba punktów	Procent uzyskanych punktów
Wiadomości i rozumienie			
zdający potrafi wykazać się znajomością faktów, pojęć, zależności, prawidłowości i teorii niezbędnych do rozumienia i przedstawienia zdarzeń, zjawisk i procesów w zakresie:			
16, 19	funkcjonowania systemu przyrodniczego Ziemi – zjawisk, procesów, wzajemnych zależności, zmienności środowiska w czasie i przestrzeni, równowagi ekologicznej	3	63
24	funkcjonowania i przestrzennego powiązania oraz wzajemnych zależności w systemie człowiek – przyroda – gospodarka	2	27
23, 27	typów gospodarowania w środowisku i ich następstw	4	36
22	problemów demograficznych społeczeństw	2	46
21	procesów przekształcania sieci osadniczej	2	31
31	konfliktów zbrojnych i innych zagrożeń społeczno-ekonomicznych; procesów przechodzenia od izolacji do integracji; współpracy między społecznościami; procesów integracji i dezintegracji w Europie (ze szczególnym uwzględnieniem roli Polski)	1	14
Korzystanie z informacji – zdający:			
1, 2, 3, 5, 7, 8, 11, 12, 17, 18, 25, 30	odczytuje, selekcjonuje, porównuje, interpretuje, grupuje informacje według określonych kryteriów	18	55
4, 10, 13	wskazuje możliwości zastosowania informacji geograficznych w celu rozwiązywania zadań praktycznych	4	41
14, 20, 29	przedstawia zjawiska, procesy i zależności na przykładzie wskazanego obszaru, korzystając z podanych źródeł informacji geograficznych	6	55
Tworzenie informacji – zdający:			
28	przedstawia na wybranych przykładach przestrzenne powiązania i zależności w systemie człowiek – przyroda – gospodarka	1	76
26	charakteryzuje na przykładach wybranych obszarów problemy istniejące w środowisku geograficznym	2	21
6, 9, 15	proponuje rozwiązania problemów istniejących w środowisku geograficznym w różnych skalach w znanych sytuacjach	5	59

Tabela 11.3. Stopień opanowania umiejętności sprawdzanych na poziomie rozszerzonym z geografii

Numer zadania	Sprawdzana umiejętność	Liczba punktów	Procent uzyskanych punktów
Wiadomości i rozumienie			
zdający potrafi wykazać się znajomością faktów, pojęć, zależności, prawidłowości i teorii niezbędnych do rozumienia i przedstawienia zdarzeń, zjawisk i procesów w zakresie:			
Poziom podstawowy			
26, 28	przemian społecznych, gospodarczych i politycznych świata; modernizacji, restrukturyzacji, globalizacji	4	48
35, 36	konfliktów zbrojnych i innych zagrożeń społeczno-ekonomicznych; procesów przechodzenia od izolacji do integracji; współpracy między społecznościami; procesów integracji i dezintegracji w Europie (ze szczególnym uwzględnieniem roli Polski)	4	28
Poziom rozszerzony			
10, 13, 15, 18, 21	systemu przyrodniczego Ziemi	9	44
systemu społeczno-gospodarczego świata:			
23	a/ ludności	2	71
24, 27	b/ gospodarczej działalności człowieka i współczesnych tendencji gospodarki światowej	4	26
relacji człowiek a środowisko:			
	b/ globalnych i regionalnych problemów środowiskowych, przykładów międzynarodowej i regionalnej współpracy w ich rozwiązaniu	1	32
Korzystanie z informacji – zdający:			
Poziom podstawowy			
2, 3, 5, 6, 12	odczytuje, selekcjonuje, porównuje, interpretuje, grupuje informacje według określonych kryteriów	6	66
22	wskazuje możliwości zastosowania informacji geograficznych w celu rozwiązywania zadań praktycznych	2	33
Poziom rozszerzony			
1, 4, 7, 9, 11, 14, 17, 19, 25, 31	pozyskuje informacje geograficzne	15	48
29	uogólnia treści geograficzne	2	53
8, 20	określa relacje między strefami Ziemi, ich zależności od czynników zewnętrznych i wewnętrznych	3	49
Tworzenie informacji – zdający:			
Poziom podstawowy			
34	charakteryzuje na przykładach wybranych obszarów problemy istniejące w środowisku geograficznym	2	48
Poziom rozszerzony			
32	formułuje wnioski dotyczące powiązań i zależności w systemie człowiek – przyroda – gospodarka w skalach od lokalnej do globalnej	2	54
30	ocenia zmiany zachodzące w środowisku geograficznym wraz z rozwojem społeczno-gospodarczym	2	73
16	proponuje rozwiązania problemów istniejących w środowisku geograficznym, zgodnie z koncepcją zrównoważonego rozwoju i zasadami współpracy międzynarodowej	2	76

12. HISTORIA

12.1. Informacja o zdających

Tabela 12.1. Informacja o zdających pisemny egzamin z historii

Wskaźnik \ Rodzaj egzaminu	Obowiązkowy		Dodatkowy
	Poziom podstawowy	Poziom rozszerzony	Poziom rozszerzony
Liczba zdających	706	174	330
Zdawalność	97%	94%	
Średni wynik	55%	52%	39%

12.2. Stopień opanowania sprawdzanych umiejętności

Tabela 12.2. Stopień opanowania umiejętności sprawdzanych na poziomie podstawowym z historii

Numer zadania	Sprawdzana umiejętność	Liczba punktów	Procent uzyskanych punktów
Wiadomości i rozumienie – zdający:			
5a, 6b, 7, 9, 10, 11a, 16b, 16c, 21, 27, 29, 32b, 39, 40	zna faktografię i terminologię historyczną	28	49
Korzystanie z informacji – zdający:			
8, 17b, 19a, 24, 37, 38	umieszcza opisywane wydarzenia w czasie i przestrzeni	9	49
4b, 17c	wskazuje przyczyny i skutki wydarzeń	2	27
23a	przeprowadza hierarchizację faktów	1	30
2, 3, 12, 13, 15, 16a, 32a, 33b, 35, 36	uogólnia fakty	17	51
1, 11b, 18	wskazuje cechy charakterystyczne poszczególnych epok i okresów historycznych	9	79
4a, 6a, 14a, 17a, 19b, 20, 22a, 22b, 26, 28, 30, 33a	korzysta z różnorodnych źródeł wiedzy historycznej – wyszukuje informacje	21	62
Tworzenie informacji – zdający:			
5b	porównuje, czyli wskazuje różnice i podobieństwa między wydarzeniami historycznymi	1	85
14b, 23b, 25, 34	formułuje oceny	8	41
4c, 31	uzasadnia sformułowane oceny	4	82

Tabela 12.3. Stopień opanowania umiejętności sprawdzanych na poziomie rozszerzonym z historii

Numer zadania	Sprawdzana umiejętność	Liczba punktów	Procent uzyskanych punktów
Wiadomości i rozumienie – zdający:			
3, 10, 15b	zna faktografię i terminologię historyczną	3	49
Korzystanie z informacji – zdający:			
7, 9, 14a, 15a	umieszcza opisywane wydarzenia w czasie i przestrzeni	5	61
13b	wskazuje przyczyny i skutki wydarzeń	1	77
1, 8, 11	uogólnia fakty	4	50
2, 6	wskazuje cechy charakterystyczne poszczególnych epok i okresów historycznych	2	78
4, 13a	korzysta z różnorodnych źródeł wiedzy historycznej – wyszukuje informacje	2	66
Tworzenie informacji – zdający:			
5	formułuje oceny	1	92
12, 14b	uzasadnia sformułowane oceny	2	48

13. MATEMATYKA

13.1. Informacja o zdających

Tabela 13.1. Informacja o zdających pisemny egzamin z matematyki

Wskaźnik \ Rodzaj egzaminu	Obowiązkowy		Dodatkowy
	Poziom podstawowy	Poziom rozszerzony	Poziom rozszerzony
Liczba zdających	1800	606	483
Zdawalność	81%	99%	
Średni wynik	50%	66%	49%

13.2. Stopień opanowania sprawdzanych umiejętności

Tabela 13.2. Stopień opanowania umiejętności sprawdzanych na poziomie podstawowym z matematyki

Numer zadania	Sprawdzana umiejętność	Liczba punktów	Procent uzyskanych punktów
Wiadomości i rozumienie – zdający:			
11	oszacowuje wartość liczbową	1	41
1	wyznacza liczby całkowite należące do danego przedziału liczbowego	1	29
4	rozwiązuje równanie liniowe	1	26
7	sprawdza z definicji, czy dany ciąg jest geometryczny; stosuje definicję sumy n początkowych wyrazów ciągu arytmetycznego	2	45
8	stosuje związki miarowe w figurach płaskich	1	31
9	wykorzystuje pojęcie odległości na płaszczyźnie kartezjańskiej	1	48
Korzystanie z informacji – zdający:			
1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11	posługuje się znaną definicją lub twierdzeniem	32	52
1, 3	odczytuje informacje ilościowe i jakościowe z wykresów	4	66
Tworzenie informacji – zdający:			
2	podaje opis matematyczny sytuacji przedstawionej w zadaniu w postaci układu równań liniowych	2	69
5	zapisuje warunki wynikające z równości wielomianów	1	42
8	dobiera odpowiedni algorytm do rozwiązania zadania	3	36
6	uzasadnia nierówność	1	17

Tabela 13.3. Stopień opanowania umiejętności sprawdzanych na poziomie rozszerzonym z matematyki

Numer zadania	Sprawdzana umiejętność	Liczba punktów	Procent uzyskanych punktów
Wiadomości i rozumienie – zdający:			
1	wykorzystuje pojęcia wartości argumentu i wartości funkcji	1	94
2	wykonuje działania na wielomianach	1	77
3	rysuje wykres funkcji	1	90
6, 7	rozwiązuje nierówność kwadratową; rozwiązuje równanie kwadratowe	2	66
9	wyznacza środek i promień okręgu	1	91
Korzystanie z informacji – zdający:			
2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11	posługuje się znaną definicją lub twierdzeniem	19	65
6	odczytuje informacje ilościowe i jakościowe z wykresów	2	50
4, 6	zapisuje proste zależności i formułuje wnioski wynikające z podanych zapisów matematycznych	4	24
Tworzenie informacji – zdający:			
4, 8, 10	podaje opis matematyczny danej sytuacji problemowej	6	53
3	interpretuje liczbę rozwiązań równania z parametrem	1	49
8	przetwarza informacje do postaci ułatwiającej rozwiązanie problemu	2	44
1, 7, 9, 11	interpretuje treść zadania, zapisuje warunki i zależności między obiektami matematycznymi, analizuje i interpretuje otrzymane wyniki	8	60
7	oszacowuje iloraz sumy dziewiętnastu przez sumę dwudziestu wyrazów ciągu geometrycznego	2	42

14. WIEDZA O SPOŁECZEŃSTWIE

14.1. Informacja o zdających

Tabela 14.1. Informacja o zdających pisemny egzamin z wiedzy o społeczeństwie

Wskaźnik	Rodzaj egzaminu		Obowiązkowy		Dodatkowy
	Podstawowy	Rozszerzony	Podstawowy	Rozszerzony	Rozszerzony
Liczba zdających	2968	360			1234
Zdawalność	87%	97%			
Średni wynik	41%	50%			42%

14.2. Stopień opanowania sprawdzanych umiejętności

Tabela 14.2. Stopień opanowania umiejętności sprawdzanych na poziomie podstawowym z wiedzy o społeczeństwie

Numer zadania	Sprawdzana umiejętność	Liczba punktów	Procent uzyskanych punktów
Wiadomości i rozumienie			
1, 6, 12	życie społeczne – formy, prawidłowości, instytucje	6	72
2	państwo – geneza, atrybuty, funkcje	1	51
9	demokracja – zasady, wartości, procedury, instytucje	4	82
1, 10	polityka – ideologie i doktryny polityczne, partie polityczne, kultura polityczna	7	17
3, 4, 19, 20	ustrój Rzeczypospolitej Polskiej – konstytucja, organy władzy, samorząd terytorialny	11	22
13	prawo – funkcje, źródła, dziedziny, hierarchia norm prawnych	4	68
5	prawa człowieka i ich znaczenie we współczesnym świecie	1	46
22b	stosunki, organizacje i instytucje międzynarodowe	1	30
Korzystanie z informacji – zdający:			
8, 21	dokonyuje selekcji i porządkowania faktów	6	32
25a	korzysta z różnorodnych źródeł informacji o życiu społecznym i politycznym	2	37
24	odróżnia informacje o faktach od opinii	4	81
11, 23	lokalizuje ważne wydarzenia i postacie życia publicznego w czasie i przestrzeni	9	28
14, 22a, 26	wskazuje przyczyny i skutki różnych wydarzeń i procesów	13	28
25b	rozpoznaje problemy społeczności lokalnej, regionu, kraju i świata	3	47
15a, 15b, 16, 17a, 17b, 18	znajduje i czyta ze zrozumieniem przepisy prawne odnoszące się do danego problemu	13	47
Tworzenie informacji – zdający:			
27	wypowiada się w formach przyjętych w życiu publicznym (np. przemówienie, głos w dyskusji, petycja, list do redakcji, posta, radnego)	15	43

Tabela 14.3. Stopień opanowania umiejętności sprawdzanych na poziomie rozszerzonym z wiedzy o społeczeństwie

Numer zadania	Sprawdzana umiejętność	Liczba punktów	Procent uzyskanych punktów
Wiadomości i rozumienie			
1, 7	procesy społeczne, ruchy społeczne	3	37
2	zagrożenia dla demokracji	1	28
3, 5, 8a, 8b	ustrój Rzeczypospolitej Polskiej – zasady funkcjonowania organów władzy publicznej	6	20
12, 14b	zasady tworzenia i egzekwowania prawa	3	21
11	prawo – funkcje, źródła, dziedziny, hierarchia norm prawnych	1	59
10	prawa człowieka – generacje, procedury ich ochrony	1	25
4	Unia Europejska – instytucje, zasady działania	1	42
Korzystanie z informacji – zdający:			
9	dokonuje selekcji i porządkowania faktów	1	12
6, 17	korzysta z różnorodnych źródeł informacji o życiu społecznym i politycznym	2	84
15a, 15b	analizuje stanowiska różnych stron debaty publicznej	3	40
13	lokalizuje ważne wydarzenia i postaci życia publicznego w czasie i przestrzeni	3	48
16	wskazuje przyczyny i skutki różnych wydarzeń i procesów	2	68
14a	znajduje i czyta ze zrozumieniem przepisy prawne odnoszące się do danego problemu	1	32
Tworzenie informacji – zdający:			
18	charakteryzuje dylematy życia zbiorowego we współczesnym świecie	20	51
15c	przedstawia propozycje planowania działań zmierzających do rozwiązania problemów społecznych i politycznych	2	58

15. WYNIKI EGZAMINU MATURALNEGO PRZEPROWADZONEGO W SIERPNIU 2009 ROKU

Także w 2009 roku maturzyści mieli możliwość poprawienia niezdanego egzaminu maturalnego w tej samej sesji. Mogli z niej skorzystać jedynie ci zdający, którzy przystąpili do egzaminu ze wszystkich przedmiotów obowiązkowych w części ustnej i pisemnej i nie zdali wyłącznie jednego egzaminu tzn. nie uzyskali wymaganego 30% progu zaliczeniowego. W terminie poprawkowym absolwenci mogli przystąpić do egzaminu wyłącznie z tego przedmiotu i na tym samym poziomie.

Egzaminowi w sesji poprawkowej przyglądało się 13 obserwatorów. Byli nimi wizytatorzy Warmińsko-Mazurskiego Kuratorium Oświaty i pracownicy dydaktyczni OKE w Łomży.

Tabela 15.1. Liczba zdających egzamin maturalny w sesji poprawkowej 2009 r.

Liczba absolwentów, którzy		
nie zdali egzaminu z jednego przedmiotu	zgłosili udział w egzaminie poprawkowym	byli obecni na egzaminie poprawkowym
2 275	2 097	1 576

Zdecydowana większość (92%) absolwentów, którym nie powiodło się na egzaminie maturalnym z jednego przedmiotu, zgłosiła swój udział w egzaminie poprawkowym. Przystąpiło do niego 1 576 zdających, czyli około 75% uprawnionych.

Tabela 15.2. Zdający egzamin poprawkowy w części ustnej z uwzględnieniem typu szkoły

Przedmiot	Liczba zdających									
	LO		LP		LU		T		TU	
	P	R	P	R	P	R	P	R	P	R
Język polski	42		12		1		32		-	
Język angielski	24	2	7	-	1	-	40	-	-	-
Język niemiecki	7	-	8	-	3	-	19	-	1	-
Język rosyjski	-	-	1	-	2	-	2	-	-	-
Język hiszpański	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-

P – poziom podstawowy R – poziom rozszerzony

Tabela 15.3. Liczba zdających pisemny egzamin poprawkowy z poszczególnych przedmiotów (na poziomie podstawowym i rozszerzonym)

Przedmiot	Poziom	Liczba zdających					
		LO	LP	LU	T	TU	Razem
Biologia	P	82	38	25	50	3	198
	R	10	-	-	-	-	10
Chemia	P	3	1	1	2	-	7
	R	4	-	-	-	-	4
Fizyka i astronomia	P	4	1	1	2	-	8
	R	-	-	-	-	-	-
Geografia	P	23	15	15	33	1	87
	R	12	-	-	2	-	14
Historia	P	3	4	-	1	-	8
	R	7	-	-	-	-	7
Historia sztuki	P	-	1	-	-	-	1
	R	-	-	-	-	-	-

Przedmiot	Poziom	Liczba zdających					
		LO	LP	LU	T	TU	Razem
Informatyka	P	-	-	-	2	-	2
	R	-	-	-	-	-	-
Język angielski	P	122	79	41	213	8	463
	R	1	-	-	-	-	1
Język francuski	P	-	1	-	2	1	4
	R	-	-	-	-	-	-
Język niemiecki	P	5	2	5	14	-	26
	R	-	-	-	-	-	-
Język rosyjski	P	1	2	2	1	-	6
	R	-	-	-	-	-	-
Matematyka	P	131	24	3	85	-	243
	R	5	-	-	1	-	6
Język polski	P	44	31	24	85	6	190
	R	-	-	1	-	-	1
Wiedza o społeczeństwie	P	22	18	9	26	-	75
	R	6	2	-	2	-	10
Razem		485	219	127	521	19	1 371

Tabela 15.4. Zdawalność egzaminu maturalnego w sesji poprawkowej w poszczególnych typach szkół

Liczba absolwentów, którzy												
przystąpili do egzaminu maturalnego w sesji poprawkowej	zdali egzamin maturalny w sesji poprawkowej											
	ogółem		LO		LP		LU		T		TU	
	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%
1576	1054	67	410	73	161	65	77	57	394	64	12	60

Zdawalność egzaminu w sesji poprawkowej wyniosła 67%. W województwie warmińsko-mazurskim świadectwo dojrzałości 15 września 2009 roku otrzymało 1 054 absolwentów. Mogli oni jeszcze w tym roku ubiegać się o przyjęcie na studia wyższe.

Tabela 15.5. Zdawalność egzaminów obowiązkowych w części ustnej – sesja poprawkowa

Przedmiot	Poziom	Przystąpiło	Zdało	Zdawalność
Język polski	-	87	82	94%
Język angielski	P	72	69	96%
	R	2	1	50%
Język niemiecki	P	38	35	92%
	R	-	-	-
Język rosyjski	P	5	5	100%
	R	-	-	-
Język hiszpański	P	1	1	100%
	R	-	-	-

Tabela 15.6. Zdawalność egzaminów obowiązkowych z poszczególnych przedmiotów w części pisemnej na poziomie podstawowym i rozszerzonym – sesja poprawkowa

	Poziom podstawowy			Poziom rozszerzony		
	przystąpiło	zdało		przystąpiło	zdało	
		liczba	%		liczba	%
Biologia	198	192	97	10	9	90
Chemia	7	6	86	4	4	100
Fizyka i astronomia	8	4	50	-	-	-
Geografia	87	43	49	14	10	71
Historia	8	7	88	7	3	43
Historia sztuki	1	1	100	-	-	-
Informatyka	2	0	0	-	-	-
Język angielski	463	297	64	1	1	100
Język francuski	4	2	50	-	-	-
Język niemiecki	26	24	92	-	-	-
Język rosyjski	6	4	67	-	-	-
Matematyka	243	129	53	6	5	83
Język polski	190	81	43	1	0	0
Wiedza o społeczeństwie	75	36	48	10	3	30

Wykres 15.1. Średnie wyniki zdających powtórnie egzamin pisemny z przedmiotów obowiązkowych z uwzględnieniem poziomu egzaminu

